

DOMSTOLSSTYRELSEN MARKEDSANALYSE FOR DOMSTOLENE

09 SEPTEMBER 2015

RAMBOLL

INDHOLD

1. Metode
2. Analyse af domstolene
3. Markedsanalyse
4. Konkurrerende institutioner
5. Konklusioner og anbefalinger

VI HAR BENYTTET BÅDE INTERN OG EKSTERN DATA OG INTERVIEWS

Data- og informationsindsamling

Data fra Domstolsstyrelsen

- Statistik fra hhv.:
 - Byretterne
 - Østre og Vestre Landsret
 - Sø- og Handelsretten
 - Fogedretten

Ekstern data

- Voldgiftsinstituttet, Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed og Mediationsinstituttet
- Klage- og Ankenævn / Konkurrence og Forbrugerstyrelsen
- Danmarks Statistik
- Dansk Byggeri
- Forsikring og Pension
- Civilstyrelsen

Interne interviews

- Bent Carlsen, Østre Landsret
- Henrik Rothe, Sø- og Handelsretten
- Henrik Engell Rhod, Retten i Bornholm
- Christian Lundblad, Retten i Aalborg
- Søren Axelsen, Københavns Byret

Eksterne interviews

- Klage- og Ankenævn
- Voldgifter
- Mediationsinstituttet
- Større/mindre private virksomheder
- Kammeradvokaten
- Brancheorganisationer (DI, Dansk Erhverv etc.)

Data- og informationsindsamling

INDHOLD

1. Metode
2. Analyse af domstolene
 - 2.1 Samlet overblik
 - 2.2 Byretterne
 - 2.3 Landsretterne
 - 2.4 Sø- og Handelsretten
3. Markedsanalyse
4. Konkurrerende institutioner
5. Konklusioner og anbefalinger

INDHOLD

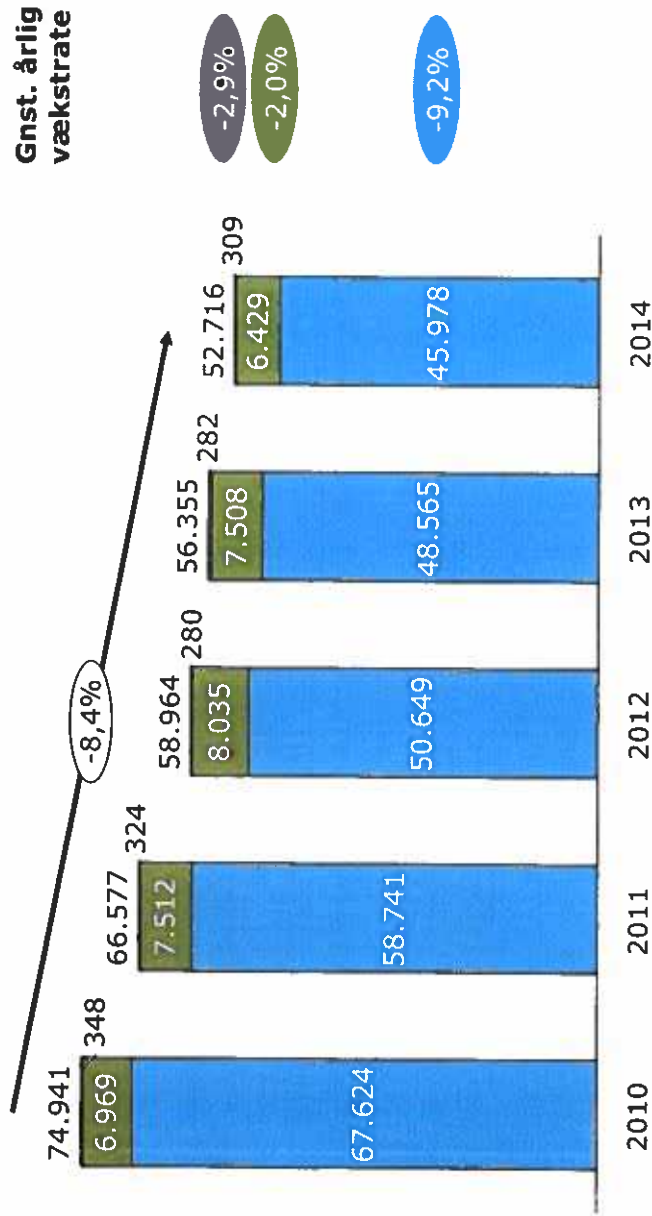
1. Metode
- 2. Analyse af domstolene**
 - 2.1 Samlet overblik**
 - 2.2 Byretterne
 - 2.3 Landsretterne
 - 2.4 Sø- og Handelsretten
3. Markedsanalyse
4. Konkurrerende institutioner
5. Konklusioner og anbefalinger

FALDET I ANTAL SAGER ER HOVEDSAGELIGT GRUNDET ET STORT FALD I SAGER HOS BYRETTERNE

Sagsudvikling, alle retter

Udvikling i antallet modtagne sager, 2010 - 2014

■ Byretterne ■ Landsretterne ■ Sø- & Handelsretten

- **Byretterne** har oplevet det største fald i antallet af modtagne sager, med et samlet fald på mere end 20.000 sager fra 2010 til 2014
- **Landsretterne** har oplevet et samlet fald på ca. 500 sager. Faldet hos landsretterne forventes i høj grad at være en afledt effekt af faldet hos byretterne
- **Sø- og Handelsretten** har ligeledes haft en negativ udvikling i antallet af modtagne sager i perioden fra 2010 til 2014. Retten har dog oplevet en **stigning fra 2012 til 2014** fra 280 til 309 sager. I perioden er antallet af sager samlet gået fra 348 til 309

RAMBOLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

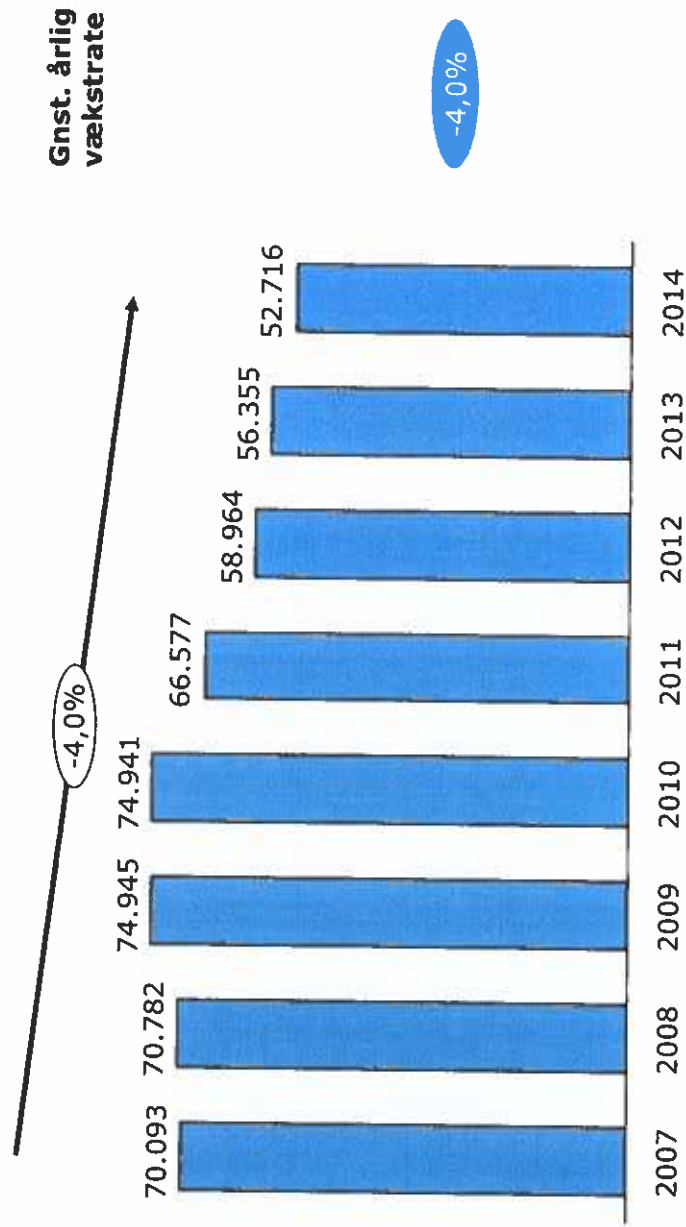
Note: Data for Højesteret ikke medtaget i opgørelsen

DOMSTOLENE OPLEVEDE ET PEAK I ANTALLET AF SAGER I 2010, DER DOG FRA 2010 TIL 2014 ER FALDET MARKANT

Sagsudvikling, alle retter

Udvikling i antallet af modtagne sager, 2007 - 2014

■ Byretterne, Landsretterne og Sø-og Handelsretten

Kommentarer

- I perioden fra 2007 til 2010 steg antallet af modtagne sager i byretterne, landsretterne og Sø-og Handelsretten med knap **5.000 sager** (6,9%)
- Allerede i 2011 faldt antallet af modtagne sager til et niveau markant under niveauet i 2007
- Set over perioden fra 2007 til 2014 er antallet af modtagne sager faldet med godt **17.000 sager** (24,8%)
- Kun en lille del af det samlede fald i perioden fra 2010 til 2014 kan tilskrives et forhøjet sagsantal i 2010

RAMBOLL

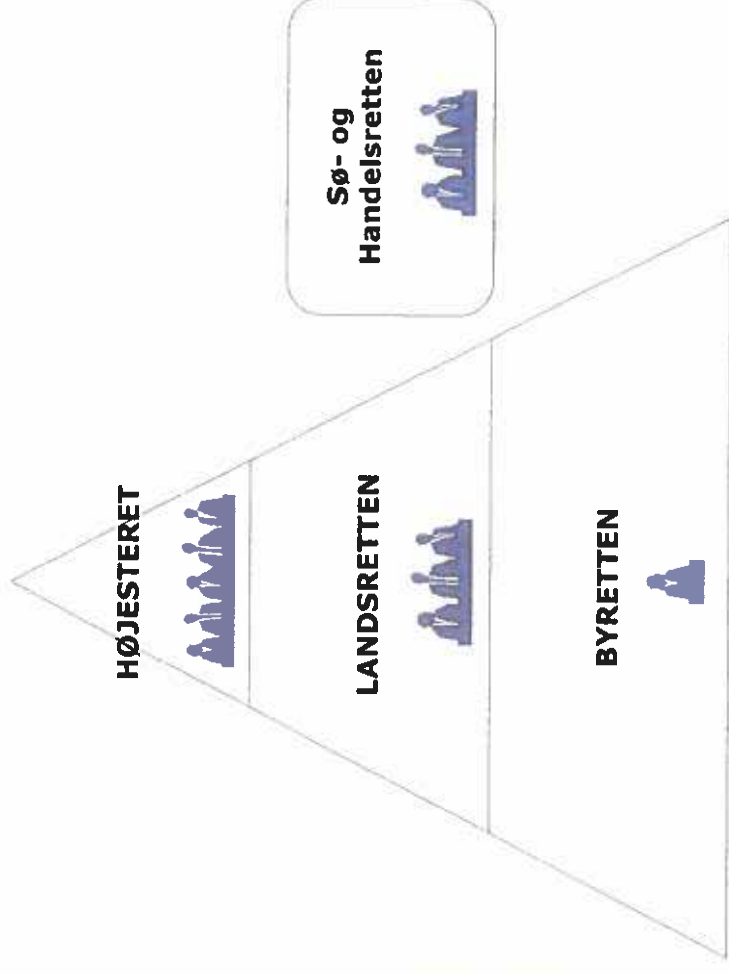
Kilde: Domstolstyrelsen

Note: Data for Højesteret ikke medtaget i opgørelsen

DOMSTOLSSYSTEMET ER BYGGET OP I TRE NIVEAUER, MED SØ- OG HANDELSRETTEEN SOM EN SÆRLIG INSTANS

Domstolene er inddelt i 3 niveauer: byretten, landsretten og Højesteret samt Sø- og Handelsretten som en særlig fjerde instans

- **Højesteret** er den øverste domstol i Danmark. Her afgøres sager, der har betydning for, hvordan lignende sager skal afgøres, eller sager, der har stor interesse for samfundet. Højesteret findes på Christiansborg i København
- **Landsretten** behandler primært appelsager fra byretten. Hvis byretten mener, at en sag er af principiel karakter, kan byretten henvise sagen direkte til behandling i landsretten. Der er to landsretter: Vestre Landsret i Viborg og Østre Landsret i København
- **Byretten** er inddelt i 24 byretter fordelt over hele landet. Byretten behandler straffesager, civilsager, tinglysning, notorialsager samt skiftesager
- **Sø- og Handelsretten** er en specialdomstol, der kun behandler udvalgte sagstyper som f.eks. internationale erhvervsager, konkurrencesager, patentsager, design og varemærker etc.

INDHOLD

1. Metode
- 2. Analyse af domstolene**
 - 2.1 Samlet overblik
 - 2.2 Byretterne**
 - 2.3 Landsretterne
 - 2.4 Sø- og Handelsretten
3. Markedsanalyse
4. Konkurrerende institutioner
5. Konklusioner og anbefalinger

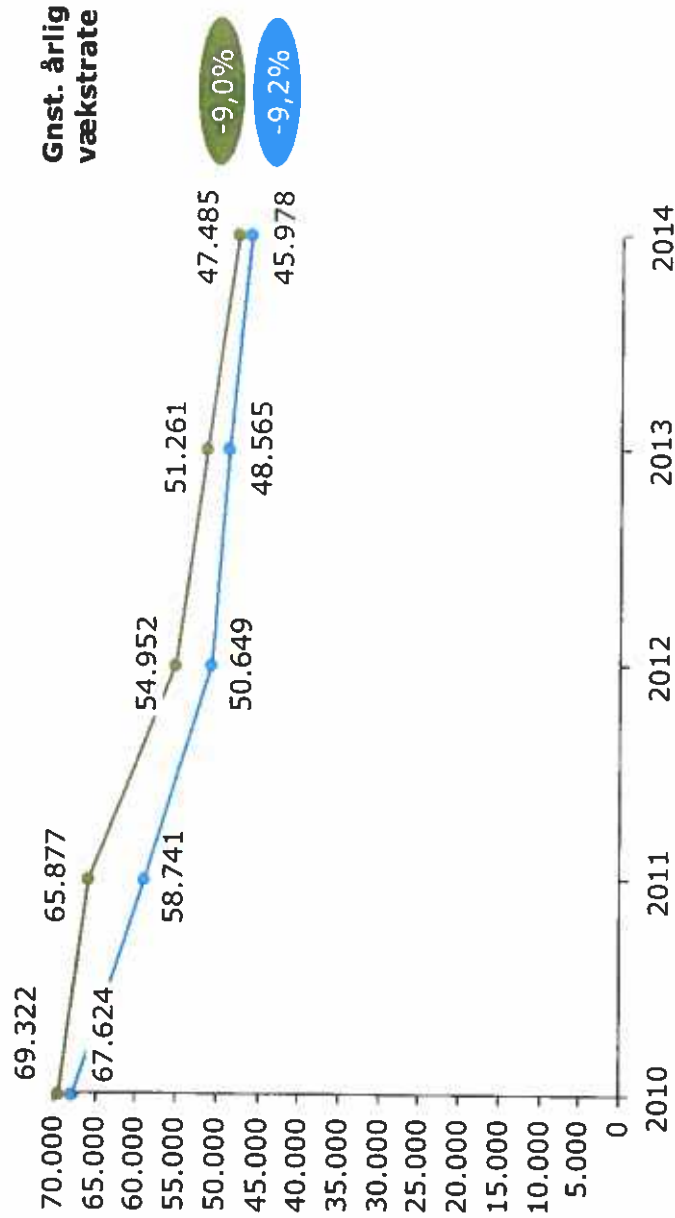
ANTALLET AF MODTAGNE OG AFSLUTTEDE SAGER HAR VÆRET FALDENDE FRA 2010 TIL 2014

Sagsudvikling, byretterne

Udvikling i antallet modtagne og afsluttede sager, 2010 - 2014

Kommentarer

— Modtagne sager — Afsluttede sager

- Udviklingen i både antallet af modtagne og afsluttede sager i byretterne har været **stærkt faldende** fra 2010 til 2014
- I perioden fra 2010 til 2014 er antallet af modtagne sager faldet fra 67.624 til 45.978, hvilket svarer til et samlet fald på **32,0%** og et gennemsnitligt årligt fald på **9,2%**
- Ligeledes er antallet af afsluttede sager faldet fra 69.322 til 47.485, hvilket svarer til et samlet fald på **31,5%** og et gennemsnitligt årligt fald på **9,0%**

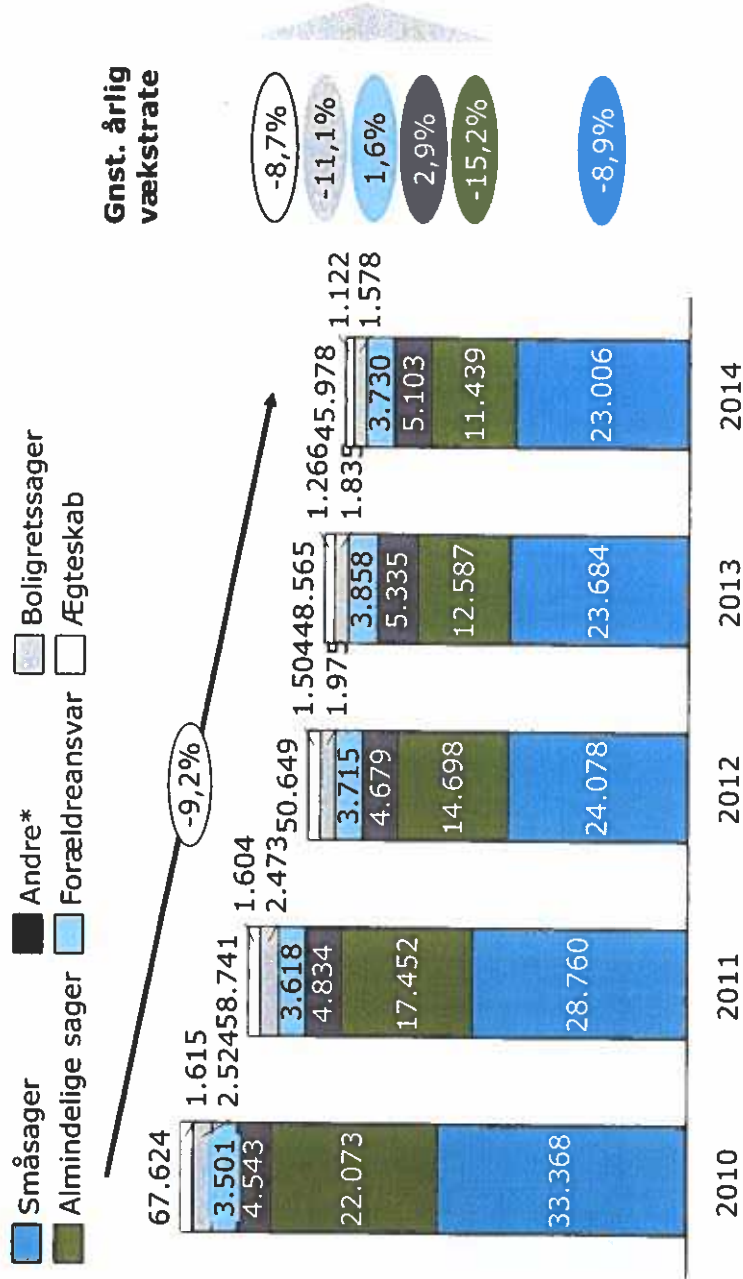
RAMBOLL

Kilde: Domstolstyrelsen

SAMLET SET ER ALMINDELIGE OG SMÅSAGER FALDET MED MERE END 20.000

Sagsudvikling, byretterne

Udvikling i antallet af modtagne sager per sagstype, 2010 - 2014

Kommentarer

- Alle sagstyper på nær **Forældreansvar** og **Andre*** har været faldende i perioden fra 2010 til 2014
- De største absolutte fald ses blandt **Almindelige-** og **Småsager**, der er faldet med mere end **20.000** sager (37,9%) i alt i perioden, og dermed hovedårsagen til det store samlede fald i byretterne
- Faldet i **Almindelige sager** kan til dels forklares af et **fald i fri proces** sager samt at parter i højere grad søger en **mindelig løsning**
- Småsager har generelt oplevet et markant fald fra 2010 til 2012, men har fra 2012 til 2014 oplevet en stabilisering. H1 2015 tal tyder på en lille stigning, hvilket kunne understøtte, at **småsagerne** har nået et **stabilt niveau**

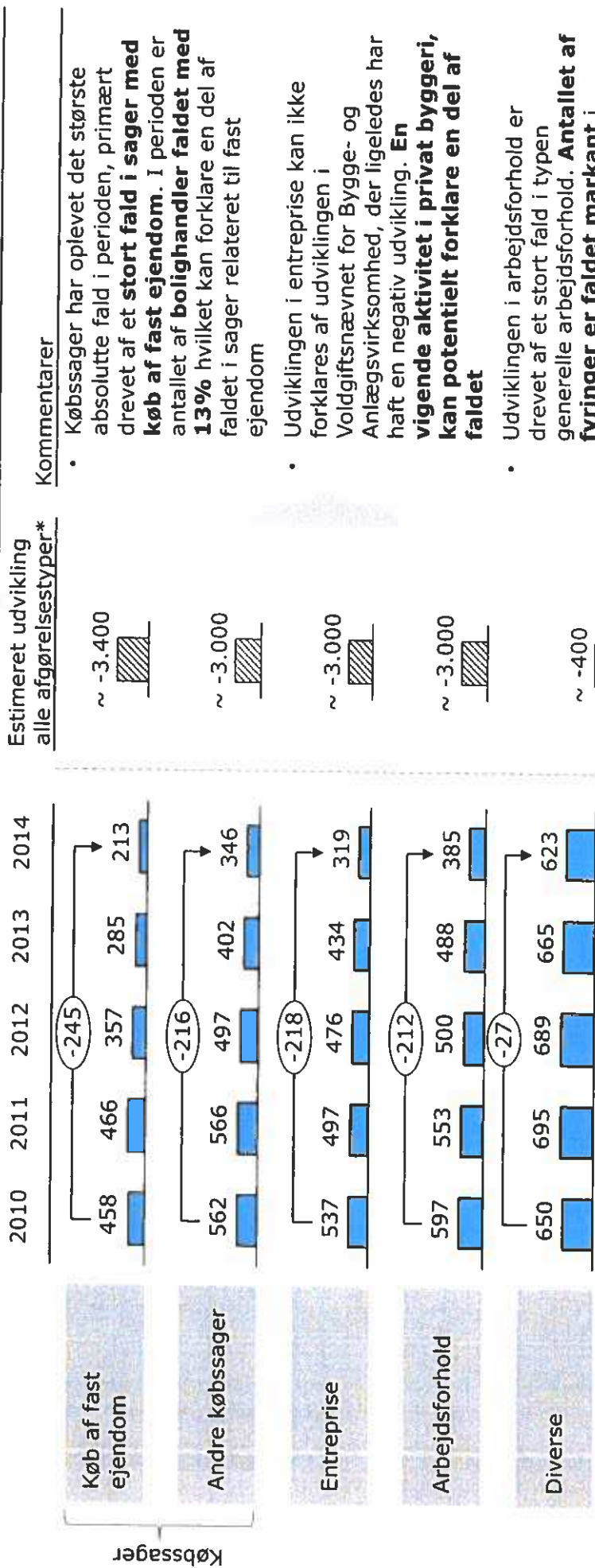
RAMBOLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

*Kategorien 'Andre' dækker over: Forbud (28,6% - 2013-2014), Faderskab (2,9%), Værgemål (1,0%), Særlige (-5,5%) samt Med off. maksisme (øvrigt (4,7%)) - Gnst. årlig vækstrate i parentes

FALDET I ALMINDELIGE SAGER ER PRIMÆRT DREVET AF FALD I KØBS-, ENTREPRISE- OG ARBEJDSFORHOLDSSAGER

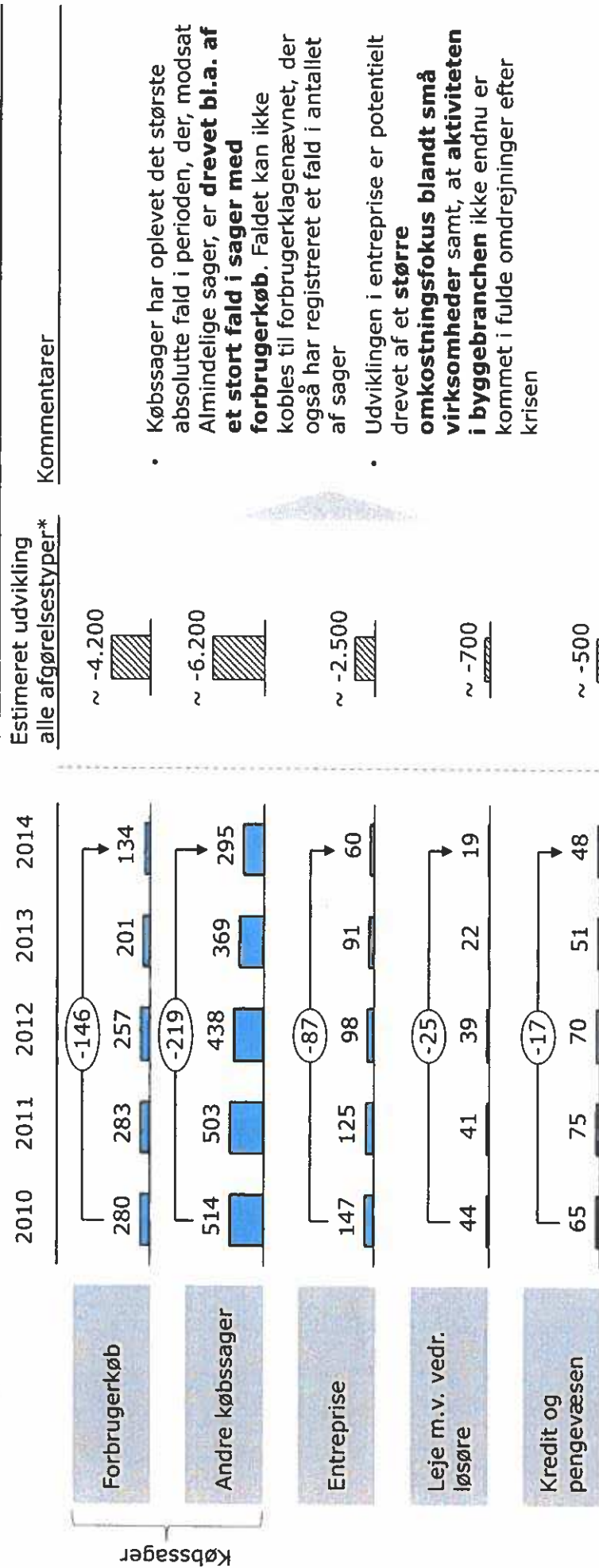
Udvikling i afsluttede sager ved dom/forlig efter hovedforhandling ift. sagsemne - byretterne

Kilde: Domstolsstyrelsen. *Estimeret samlet fald er udregnet på baggrund af det faktuelle fald registreret i sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, hvorefter udviklingen er blevet ekstrapoleret op til at gælde for alle afgørelsestyper. Eksempel for Almindelige sager: Hvis faldet i købsager i perioden udgør ~60% af det samlede fald i Almindelige sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, er det antaget at købsager også udgør 60% af det samlede fald i Almindelige sager for alle afgørelsestyper

FALDET I SMÅSAGER ER PRIMÆRT DREVET AF FALD I KØBS- OG ENTREPRISESAGER

Udvikling i afsluttede sager ved dom/forlig efter hovedforhandling ift. sagsømnere – byretterne

RAMBØLL

Kilde: Domstolstyrelsen. *Estimeret samlet fald er udregnet på baggrund af det faktuelle fald registreret i sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, hvorefter udviklingen er blevet ekstrapoleret op til at gælde for alle afgørelsestyper. Eksempel for Almindelige sager: Hvis faldet i købsager i perioden udgør ~60% af det samlede fald i Almindelige sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, er det antaget at købsager også udgør 60% af det samlede fald i Almindelige sager for alle afgørelsestyper

I PERIODEN 2010 – 2014 ER ANTALLET AF FRI PROCES SAGER I DOMSTOLENE FALDET MED GODT 2000 SAGER

Fri proces

Samlet antal fri proces sager, 2010 – 2014

Gnst. årlig vækstrate

Kommentarer

- Fri proces sager er samlet faldet med 46,7% fra 2010 til 2014
- En stor del af faldet i antal fri proces sager kan delvist være forårsaget af, at processen er blevet mere besværlig for private borgere, da de i højere grad selv skal løfte processen overfor forsikringselskaberne via retshjælpsforsikringen
- Dertil kommer, at advokater i højere grad (4 ud af 5 advokater) ikke ønsker at føre fri proces sager, da de ikke honoreres i forhold til deres tidsforbrug i disse sager
- Antallet af fri proces sager, har dog stabiliseret sig fra 2013 til 2014

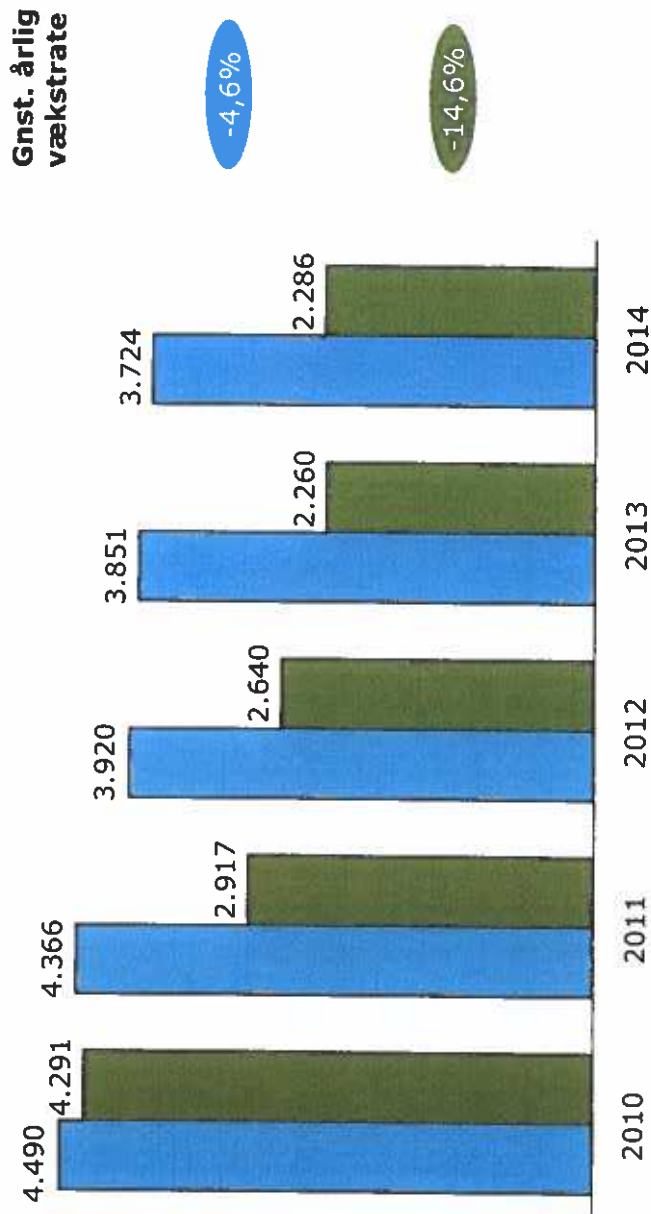
CIVILSTYRELSEN HAR LIGELEDES OPLEVET EN NEDGANG I ANTALLET AF FRI PROCES SAGER

Fri proces udvikling i Domstolsstyrelsen og Civilstyrelsen

Udvikling i antal fri proces sager, 2010-2014

Kommentarer

■ Civilstyrelsen ■ Domstolsstyrelsen

- Civilstyrelsen har ligesom domstolene oplevet en nedgang i antallet af fri proces sager, der dog ikke har haft et ligeså markant fald
- Samlet set er antallet af sager til fri proces i Civilstyrelsen faldet med 766 sager i perioden, hvilket svarer til et samlet fald på 17,1%
- Et fald i udgifter til den offentlige retshjælp kan være en medvirkende årsag til faldet af fri proces sager

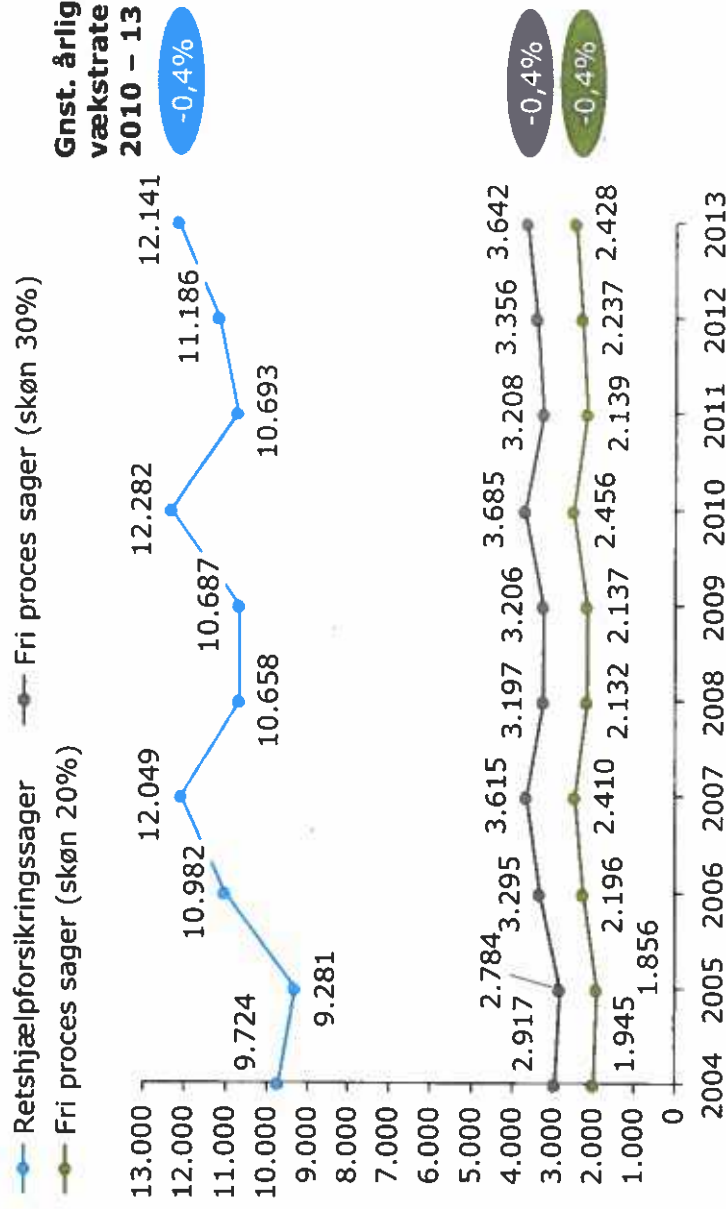
RAMBØLL

Kilder: Domstolsstyrelsen og Civilstyrelsen

FALDET I FRI PROCES SAGER VED DOMSTOLENE FORKLARES AF UDVIKLINGEN I RETSHJÆLP FORSIKRINGSSAGER

Retshjælpforsikringsager og fri proces andel

Antal fri proces sager af retshjælpforsikringsager, 2004-2013

Kommentarer

- Forsikring og Pension anslår at omkring 20-30% af Retshjælpforsikringsager falder i under kategorien Fri proces
- I perioden fra 2004 til 2013 er antallet af fri retshjælpforsikringsager steget fra 9.724 til 12.141 sager
- Antallet af sager var peakede i 2010 med 12.282 sager og er først i 2013 ved at komme tilbage på samme niveau som i 2010
- Under antagelsen, at fri proces udgør 30% af disse sager, har der dermed været et lille fald fra 3.685 til 3.642 i perioden fra 2010 til 2013, og faldet i fri proces sager ved domstolene, kan derfor ikke forklares ud fra udviklingen i retshjælpforsikringsager

RAMBOLL

Kilder: Forsikring & Pension og Rapport: Retshjælpen i nød? (2012)

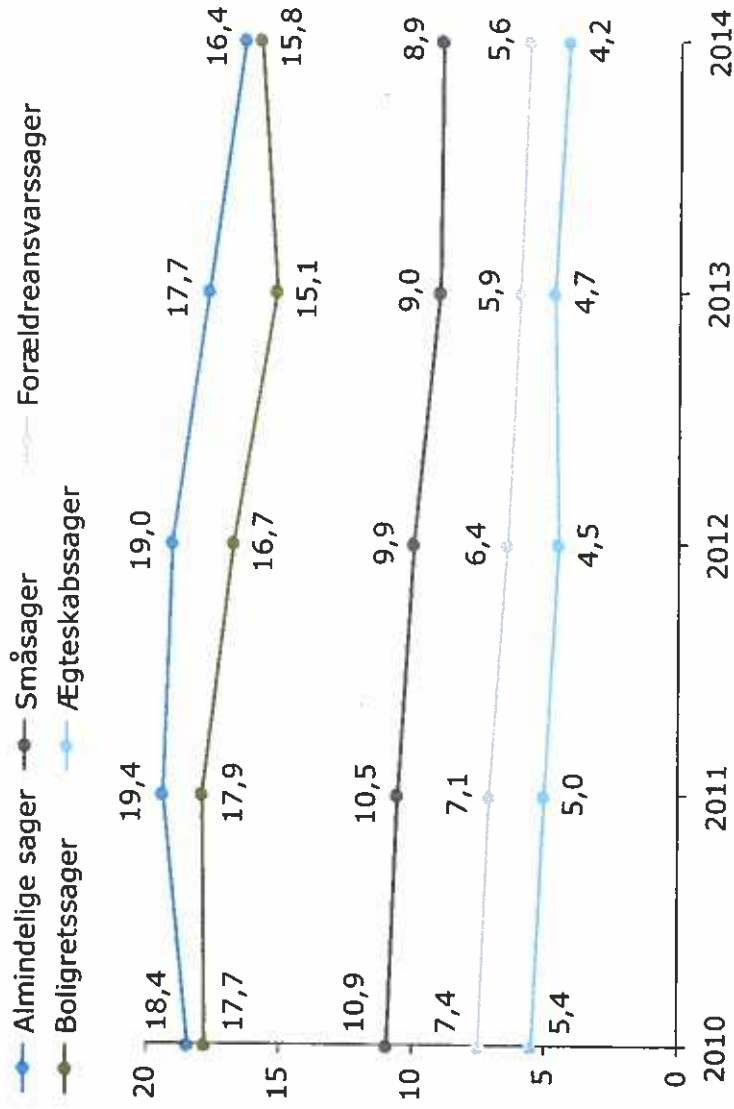
*Der findes ingen nøjagtig opgørelse over, hvor mange fri proces sager, der er overgået til forsikringselskaberne, men Forsikring & Pension anslår ca. 20-30% af retshjælpforsikringsagerne er fri proces sager

SAGSBEHANDLINGSTID EFTER HOVEDFORHANDLING ER FALDET 1 - 2 MÅNEDER FOR ALLE SAGSTYPER

Sagsbehandlingstid, byretterne

Sagsbehandlingstid ved dom/forlig efter hovedforhandling, gnst. mdr., 2010 - 2014

Kommentarer

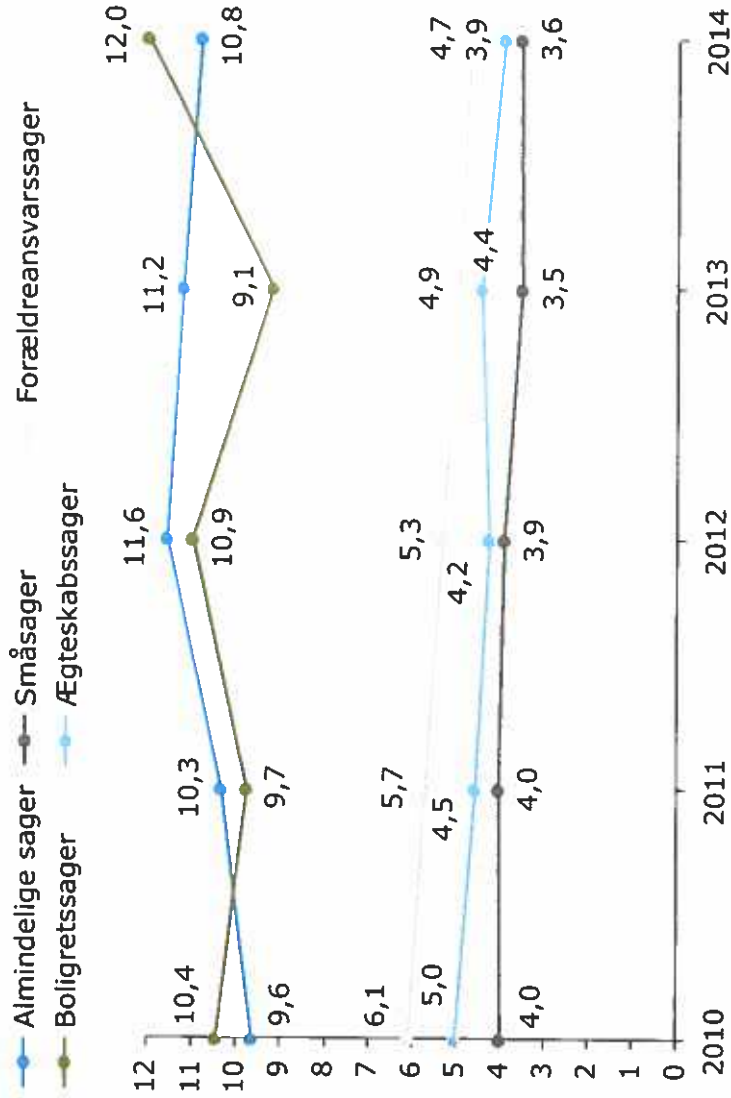

- Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved dom/forlig efter hovedforhandling i 2014 strækker sig fra 4,2 måneder for ægteskabssager til 16,4 måneder for Almindelige sager
- Sagsbehandlingstiden for alle sagstyper afgjort med dom eller forlig efter domsforhandling er faldet i perioden fra 2010 til 2014, hvilket skyldes et mindre ressourcetryk i byretterne, grundet det lavere sagsantal, samt et målrettet fokus fra domstolens side på at nedbringe sagsbehandlingstider
- Den generelle opfattelse i samfundet er dog, at sagsbehandlingstiderne er for lange, hvilket indikerer et behov for ekstern kommunikation og information

SAGSBEHANDLINGSTIDEN FOR ALLE AFGØRELSESTYPER HAR VÆRET FALDENDE FOR FLERTALLET AF SAGSTYPERNE

Sagsbehandlingstid, byretterne

Sagsbehandlingstid alle afgørelsestyper*, gnst. mdr., 2010 - 2014

Kommentarer

- Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager ved alle afgørelsestyper strækker sig fra 3,6 måneder ved Småsager til 12 måneder ved Boligretssager
- Ligesom ved sagsbehandlingstiden ved dom/forlig efter hovedforhandling oplever flertallet af sagstyper en lavere sagsbehandlingstid i 2014 end i 2010 med undtagelse af Boligrets- og Almindelige sager
- Forbrugerklagenævnet har i 2014 en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 8,1 mdr (Sekretariats- og nævnssager), hvilket sammenlignet med byretternes gennemsnitlige sagsbehandlingstid for Småsager på 3,6 mdr er væsentligt længere

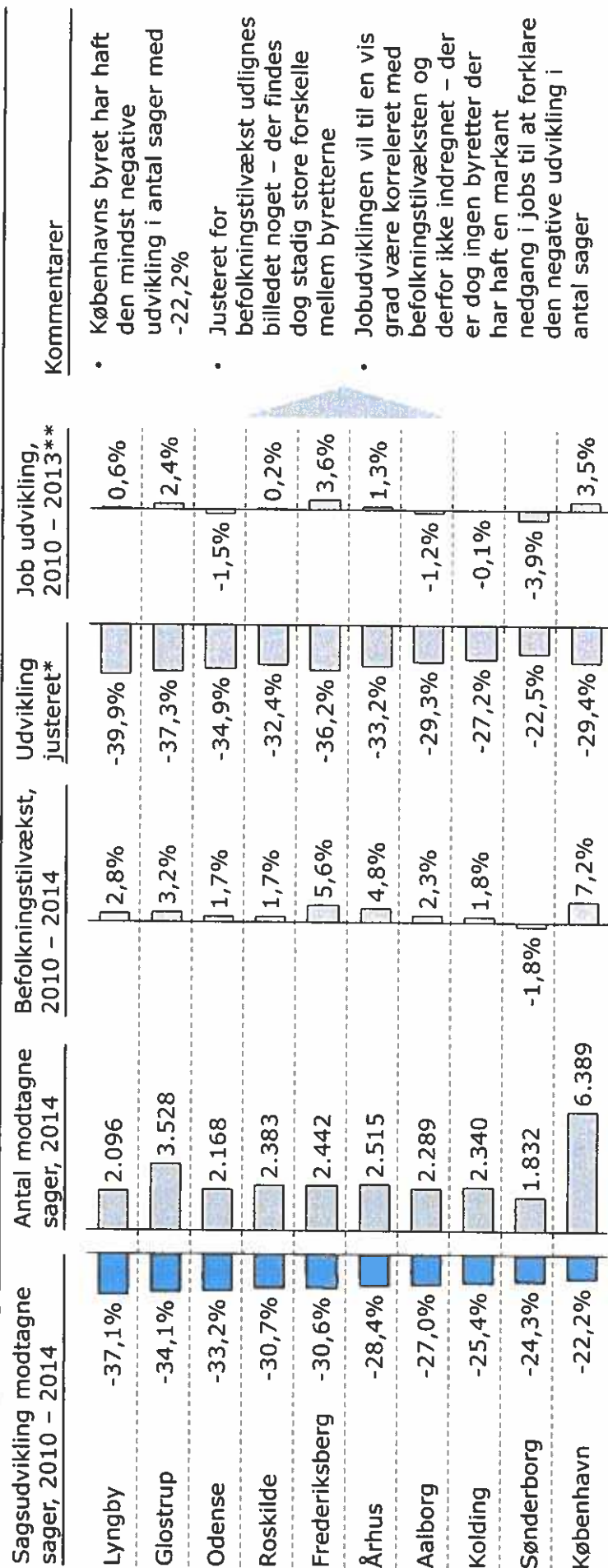
RAMBØLL

Kilde: Domstolstyrelsen

*Sager afsluttet indenfor alle afgørelsestyper: fra udeblivelsesdom til dom efter hovedforhandling

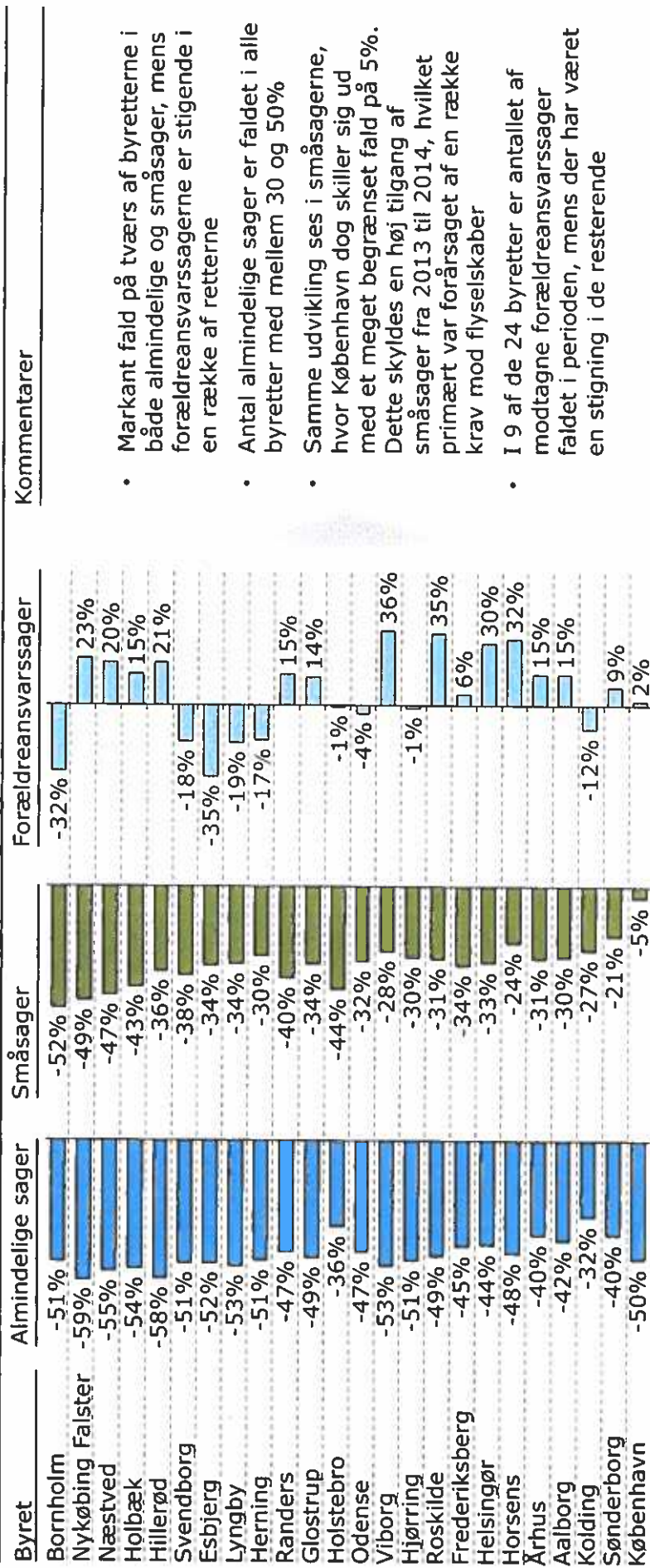
DE 10 STØRSTE BYRETTER HAR OPLEVET MARKANT FORSKEL PÅ UDVIKLINGEN I ANTALLET AF MODTAGNE SAGER

Sagsudvikling for de 10 største byretter (ift. volumen)

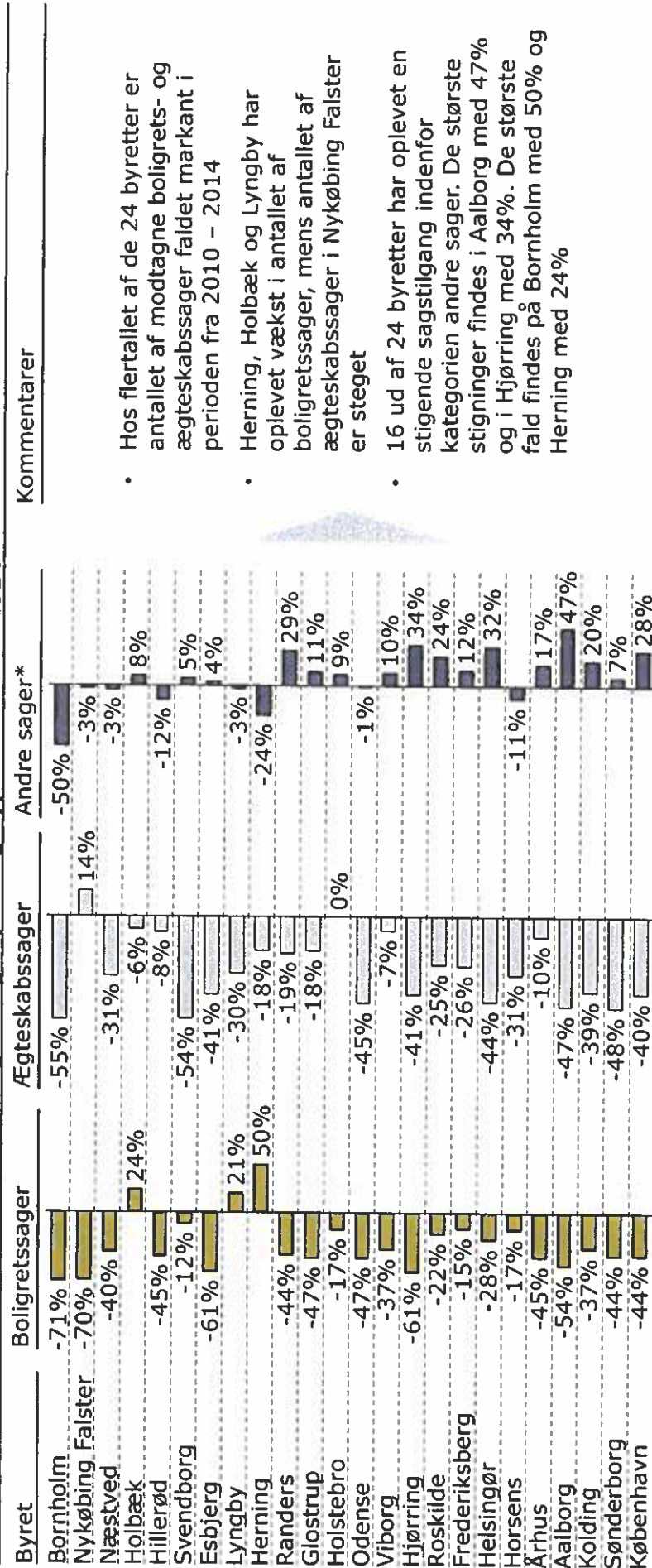
ALMINDELIGE SAGER OG SMÅSAGER ER FALDET MARKANT PÅ TVÆRS AF ALLE BYRETTER

Total procentuel sagsudvikling i modtagne sager per sagstype fra 2010 - 2014

HOS STØRSTEDELEN AF BYRETTERNE ER BOLIGRETTS- OG ÆGTESKABSSAGER FALDET, MENS ANDRE SAGER ER STEGET

Total procentuel sagsudvikling i modtagne sager per sagstype fra 2010 - 2014

Kommentarer

- Hos flertallet af de 24 byretter er antallet af modtagne boligretts- og ægteskabsager faldet markant i perioden fra 2010 - 2014
- Herning, Holbæk og Lyngby har oplevet vækst i antallet af boligretssager, mens antallet af ægteskabsager i Nykøbing Falster er steget
- 16 ud af 24 byretter har oplevet en stigende sagstilgang indenfor kategorien andre sager. De største stigninger findes i Aalborg med 47% og i Hjørring med 34%. De største fald findes på Bornholm med 50% og Herning med 24%

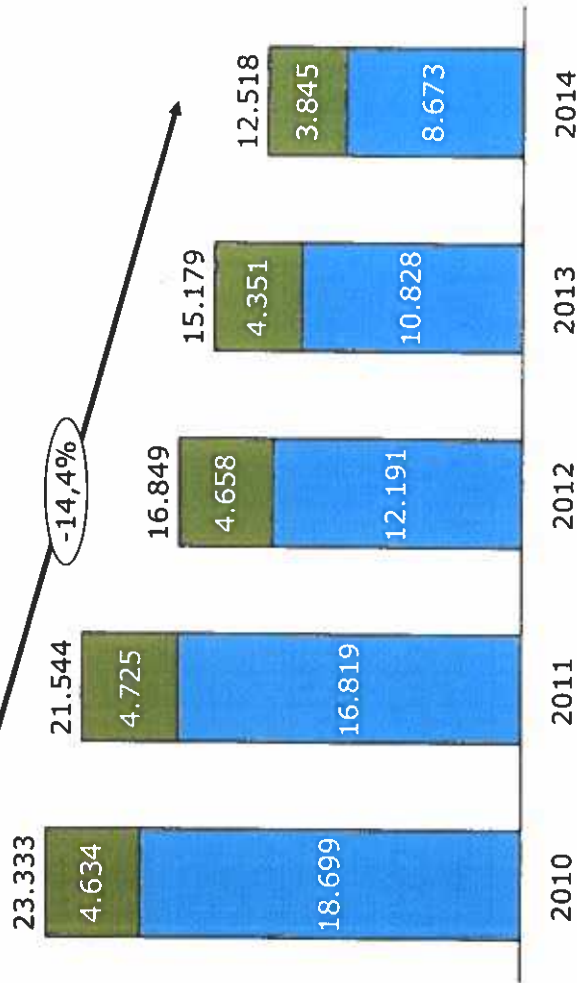
DE MINDRE RESSOURCEKRÆVENDE ALMINDELIGE SAGER HAR OPLEVET ET MARKANT FALD FRA 2010 TIL 2014

Udvikling i afsluttede sager ift. afgørelsestyper – byretterne

Udvikling i antallet af afsluttede sager for Almindelige sager, 2010 – 2014

- Øvrige domme/forlig/kendelser*
- Dom/forlig efter hovedforhandling

Gnst. årlig vækstrate

RAMBOLL

Kilde: Domstolstyrelsen

*Øvrige domme/forlig/kendelser dækker over: Udeblivelsesdom, Erkendelsesdom, Afgjort ved dom i øvrigt, Kendelse/beslutning samt andet

Kommentarer

- Udviklingen af afgørelsestyper i Almindelige sager viser, at det er de mindre ressource krævende sager, der har oplevet det markant største absolutte fald med et fald på ca. 10.000 sager (46,4%)
- Almindelige sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling har oplevet et væsentligt mindre fald
- Der er en tendens til, at virksomheder og private borgere er mindre tilbøjelige til at føre principielle sager grundet et stort omkostningsfokus, hvorfor det primært er de egentlige tvistlige sager, der fortsat føres i byretten
- De mere ressourceintensive sager, har ofte en mindre grad af valgfrihed grundet høj kompleksitet eller sagsgenstand

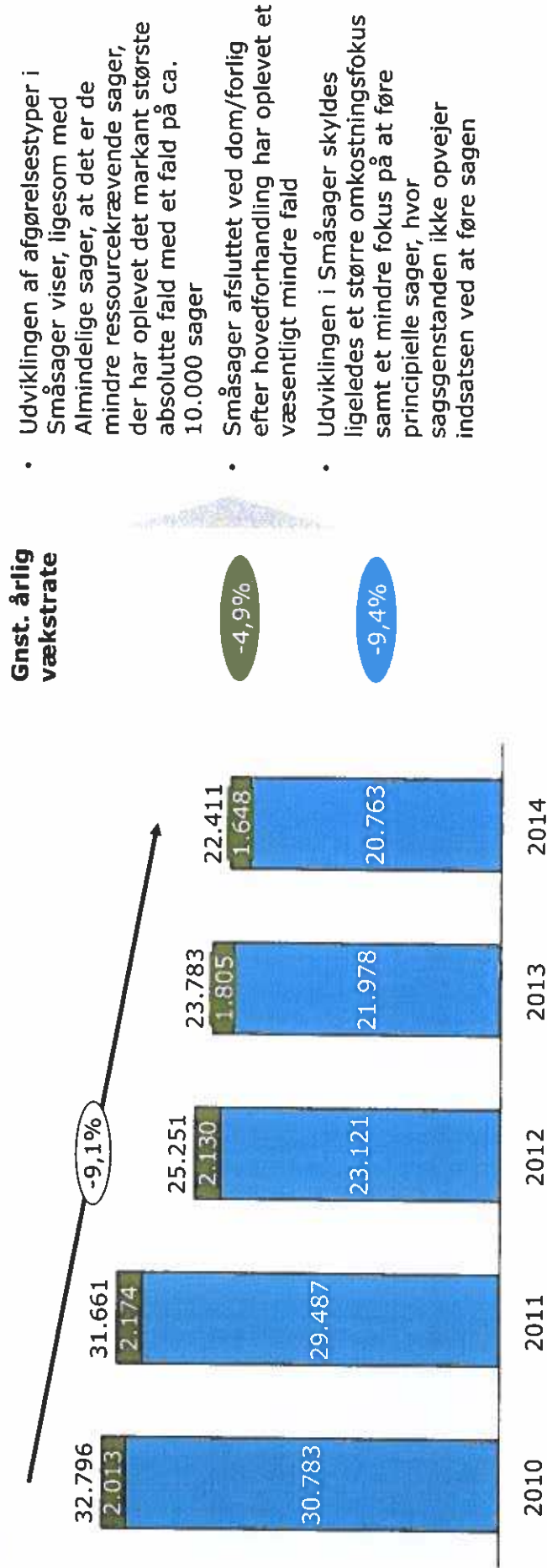
DE MINDRE RESSOURCEKRÆVENDE SMÅSAGER HAR HAFT ET MARKANT FALD FRA 2010 TIL 2014

Udvikling i afsluttede sager ift. afgørelsestyper – byretterne

Udvikling i antallet af afsluttede sager for Småsager, 2010 – 2014

Kommentarer

- Øvrige domme/forlig/kendelser*
- Dom/forlig efter hovedforhandling

RAMBØLL

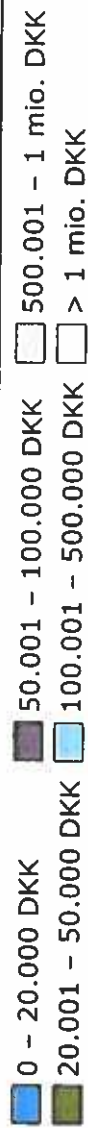
Kilde: Domstolsstyrelsen

*Øvrige domme/forlig/kendelser dækker over: Udeblivelsesdom, Erkendelsesdom, Afgjort ved dom i øvrigt, Kendelse/beslutning samt andet

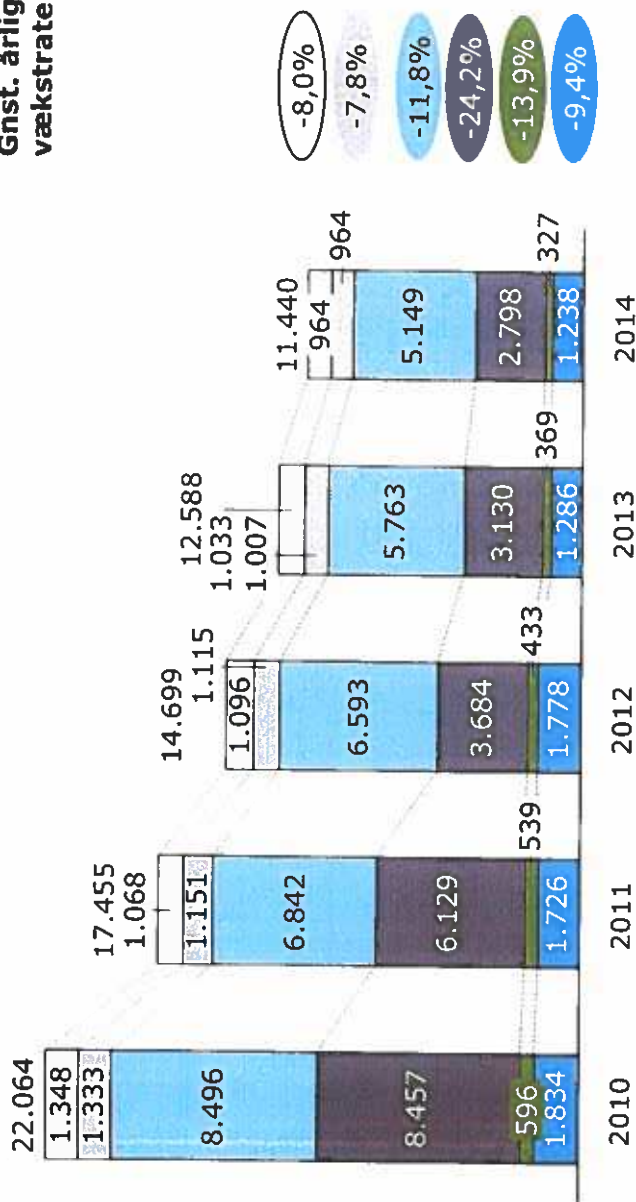
ALMINDELIGE SAGER I INTERVALLET 50.001 – 500.000 DKK ER FALDET MARKANT

Udvikling i modtagne sager ift. sagsværdier – byretterne

Udvikling i Almindelige sager fordelt efter sagsværdi, 2010 – 2014

Gnst. årlig vækstrate

Kommentarer

- For Almindelige sager er antallet af sager i intervallet 50.001 – 500.000 DKK faldet markant
- Det store fald i dette interval kan forklares af, at erhvervsdrivende ud fra et omkostningssynspunkt i højere grad vurderer, at det ikke kan betale sig at føre sager i dette interval (grundet stigningen i retsafgift/sagsomkostninger for sager med sagsværdier over 50.000 DKK)
- En del af faldet i intervallet 50.001 – 100.000 DKK kan skyldes en ændring i proces om betalingspåkrav i 2012. En umiddelbar stigning i antallet af fogedsager om betalingspåkrav ses dog først i 2013
- Generelt falder sager med en større sagsværdi mindre, hvilket indikerer, at sager med store sagsgenstande i højere grad stadig føres i byretten

RAMBOLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

Note: Der kan forekomme afvigelser i totalerne grundet tidsforskydninger i registreringen af data

I PERIODEN 2010 – 2014 HAR FOGEDRETTEEN OPLEVET ET FALD I SAGER

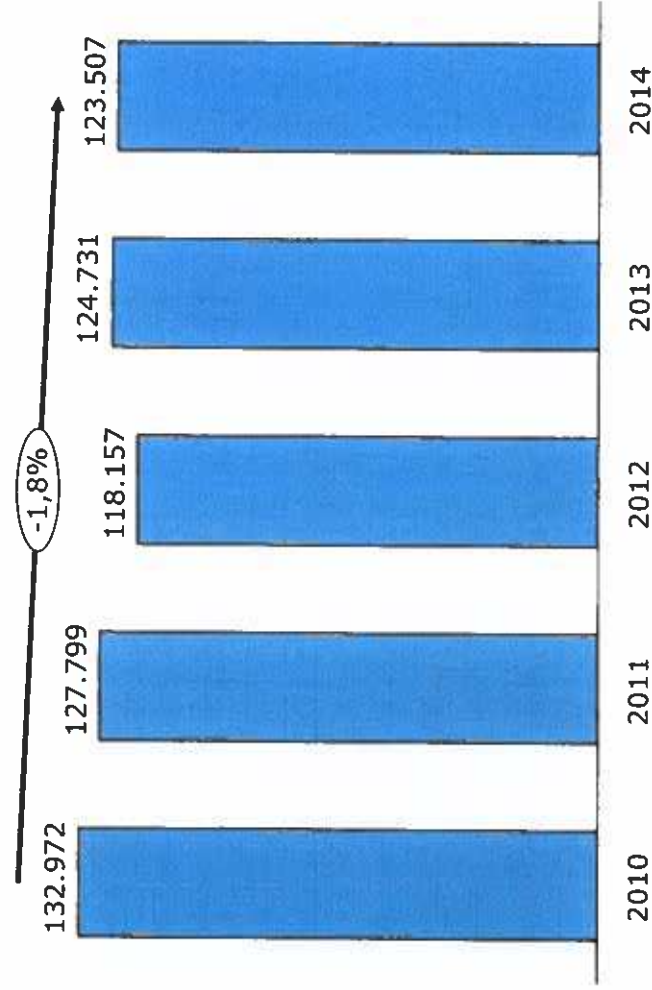
Sagsudvikling, Fogedretten

Samlet antal modtagne fogedsager, med betalingspåkrav, 2010 – 2014

Kommentarer

Fogedsager heraf betalingspåkrav

Gnst. årlig vækstrate

- I oktober 2011 blev beløbsgrænsen for betalingspåkrav hævet fra 50.000 til 100.000 DKK
- Ændringen kunne potentielt have medført, at Almindelige sager i samme interval var overgået til fogedretten
- Det samlede antal af modtagne sager omkring betalingspåkrav hos fogedretten er faldet med knap 10.000 sager i perioden fra 2010 til 2014
- Der ses ikke en umiddelbar effekt i 2012 som følge af ændringen af beløbsgrænsen i 2011, dog stiger antallet fra 2012 til 2013 markant
- Fra 2012 til 2013 er antallet af Almindelige sager i intervallet 50.001 – 100.000 DKK hos domstolene faldet med samlet 554 sager

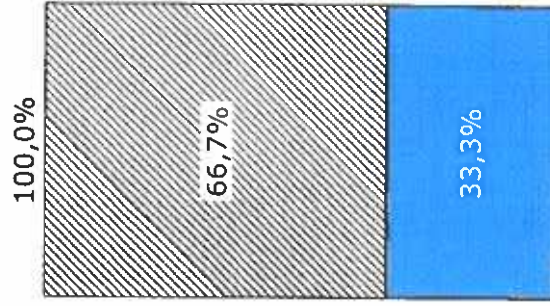
RAMBØLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

DE TILKENNDE SAGSOMKOSTNINGER FRA DOMSTOLENE MATCHER IKKE DE FAKTISKE OMKOSTNINGER

Forhold mellem tilkendte og faktiske sagsomkostninger

- Tilkendte sagsomkostninger
- Ekstra sagsomkostninger

Tilkendte sagsomkostninger

Faktiske sagsomkostninger

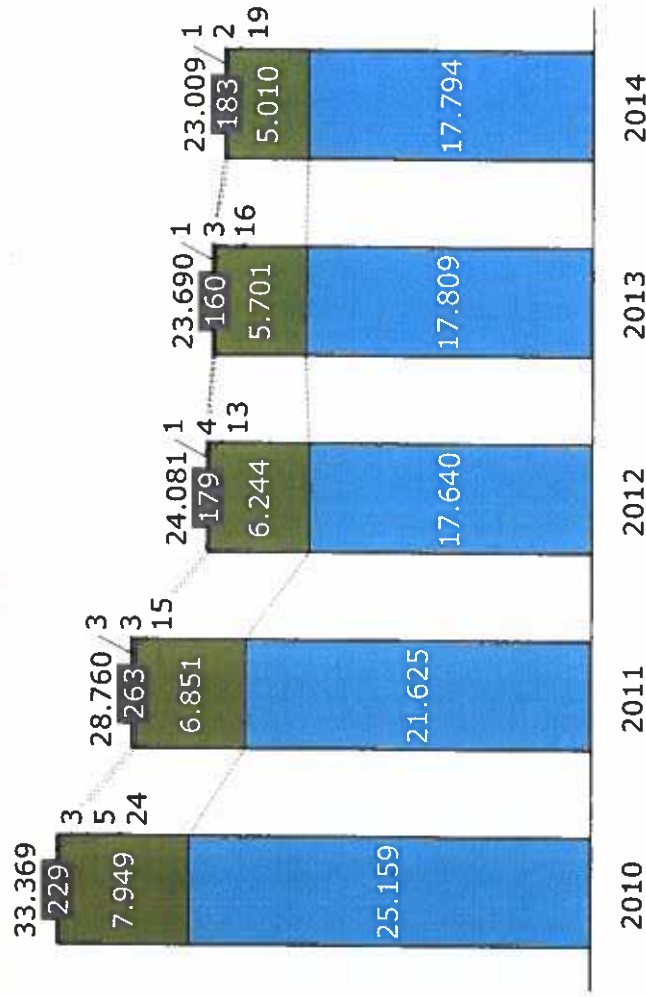
Kommentarer

- Private og virksomheder oplever ofte at de tildelte sagsomkostninger ved en vunden sag ofte ikke svarer til de faktiske sagsomkostninger, der er forbundet med at føre sagen
- Domstolenes standardtakster til udmåling af sagsomkostninger vurderes til ikke at tage højde for f.eks. interne og andre ekstra omkostninger
- De tilkendte omkostninger opleves som regel kun at udgøre 1/3 af de faktiske omkostninger
- De høje faktiske i forhold til tilkendte sagsomkostninger gør, at det i mange tilfælde ikke kan betale sig at føre sagen ved domstolene

SMÅSAGER I INTERVALLET 0 – 20.000 HAR OPLEVET DET STØRSTE ABSOLUTE FALD

Udvikling i modtagne sager ift. Sagsværdier – byretterne

Udvikling i Småsager fordelt efter sagsværdi, 2010 – 2014

Gnst. årlig vækstrate

Kommentarer

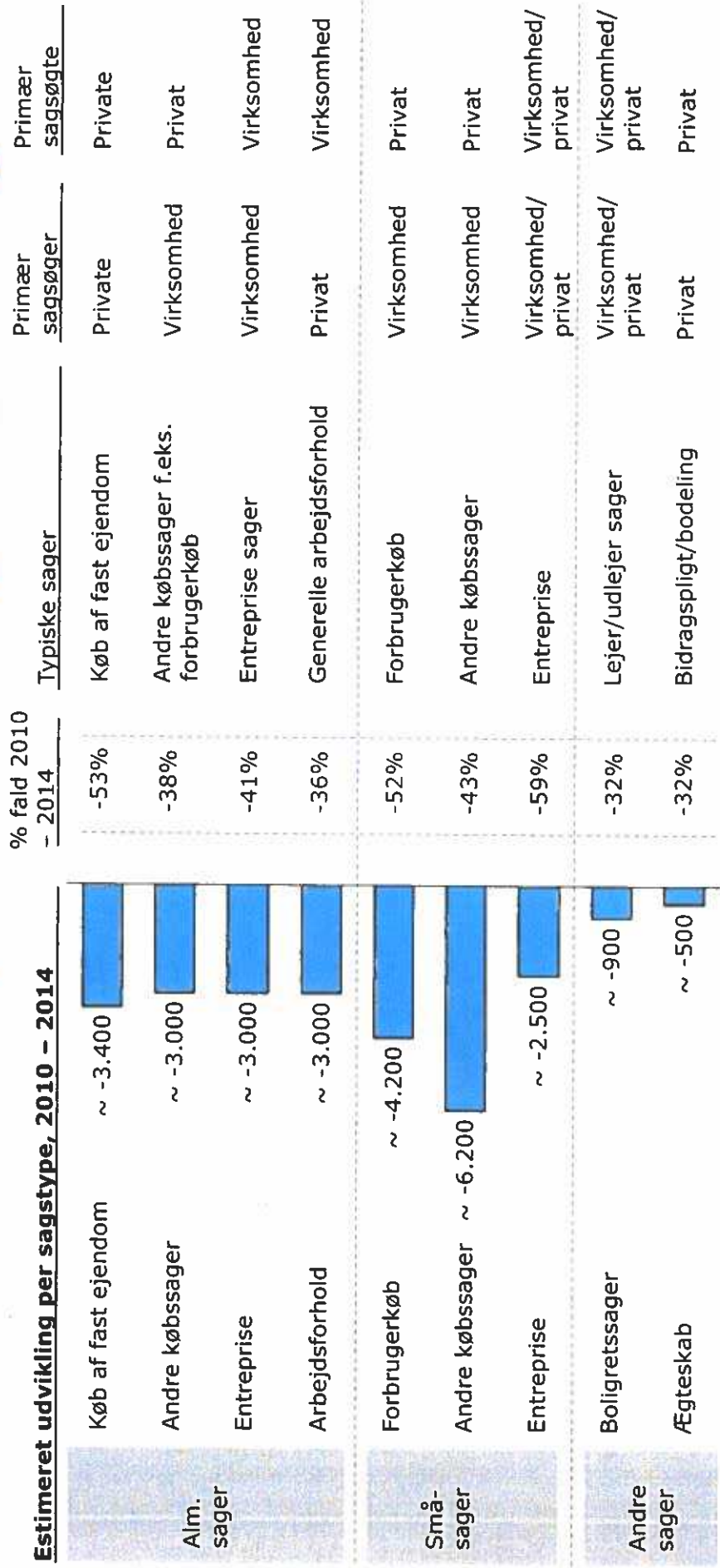
- For Småsager udgøres antallet af sager i intervallet 0 – 50.000 DKK ca. 99% af det totale antal
- Det største absolute fald er sket i sager i intervallet 0 – 20.000 DKK, der samlet er faldet med 7.365 sager. I perioden fra 2012 til 2014 har antallet af sager i dette interval dog ligget stabilt
- Sager i intervallet 20.001 – 50.000 DKK er faldet samlet med 2.939 sager og er modsat de mindre sager også faldet i perioden 2012-2014
- Der er tendens til at færre Småsager føres hos både klage- og ankenævn samt byretten, hvilket til dels kan forklares af, at virksomheder er blevet bedre til at håndtere særligt forbruger-klagesager, og disse dermed i højere grad løses udenfor officielle institutioner

RAMBOLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

Note: Der kan forekomme afvigelse i totalerne grundet tidsforskydninger i registreringen af data

DET SAMLEDE FALD I ANTALLET AF AFSLUTTEDE SAGER ER PRIMÆRT FORÅRSAGET AF KØBS- OG ENTREPRISE SAGER

Kilde: Domstolstyrelsen. Note: Sagsudviklingen i sagsemner for Almindelige og Småsager er estimeret på baggrund af det faktuelle fald registreret i sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, hvorefter udviklingen er blevet ekstrapoleret op til at gælde for alle afgørelsestyper. Eksempel for Almindelige sager: Hvis faldet i købsager i perioden udgør ~60% af det samlede fald i Almindelige sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, er det antaget at købsager også udgør 60% af det samlede fald i Almindelige sager for alle afgørelsestyper.

INDHOLD

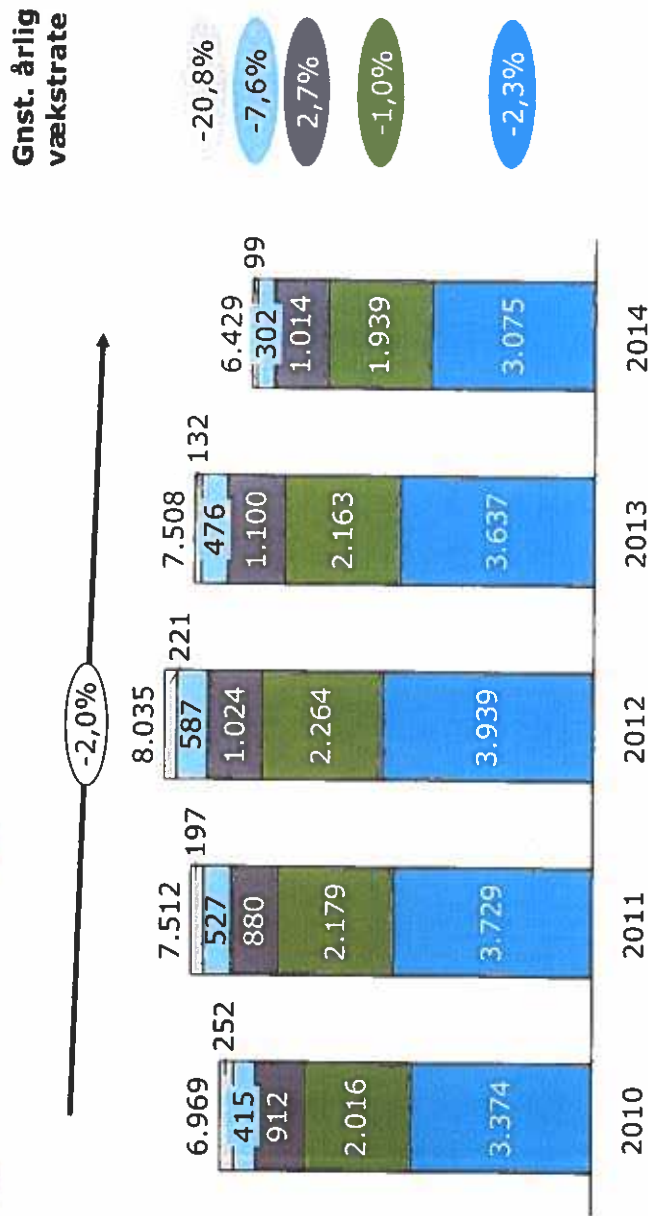
1. Metode
- 2. Analyse af domstolene**
 - 2.1 Samlet overblik
 - 2.2 Byretterne
 - 2.3 Landsretterne**
 - 2.4 Sø- og Handelsretten
3. Markedsanalyse
4. Konkurrerende institutioner
5. Konklusioner og anbefalinger

ANTALLET AF MODTAGNE SAGER FOR 4 AF 5 SAGSTYPER I LANDSRETTERNE ER FALDET FRA 2010 TIL 2014

Sagsudvikling, landsretterne

Udvikling i antallet af modtagne sager per sagstype, 2010 - 2014

■ Civile kæremål ■ Anke. ægteskab mv. ■ 1. instanssager
■ Anke. økonomi m.v. ■ Andre*

- Antallet af modtagne sager har efter 2012 været faldende for alle sagstyper; i perioden 2010 - 2012 steg antallet for flertallet af sagstyper
- Antallet af sager hos landsretterne er primært drevet af antallet af sager hos byretterne. Sager hos byretterne var stigende i 2008 og 2009 og stigningen hos landsretterne fra 2010 til 2012 er et resultat af dette
- Det største absolutte fald har været i Civile kæremål. Dette skyldes bl.a. en ændring i kæreadgangen fra medio 2013

RAMBOLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

*Kategorien 'Andre' dækker over: Anke. Småsager (1,2%), Andre civile sager (-18,8%) - Gnst. årlig vækstrate i parentes

Note: Ingen sager i kategorien 1. instanssager anlagt før reformen

KÆREADGANG ER BLEVET MINDSKET GRUNDET STIGNING I KÆREMÅL, SOM HAR PÅVIRKET SAGSBEHANDLINGSTIDER

Udvikling i kæreadgang

Beskrivelse

Ændringer i retsplejeloven for behandling af civile sager

- Den 1. juli 2014 trådte en ændring af retsplejeloven for behandling af civile sager i kraft, herunder flere nye regler om appelbegrænsninger bl.a. en ny regel om kærebegrænsning i retsplejelovens § 389 a

Seneste års udvikling til grund for ændringen

- Den ændring af instansordningen, som blev gennemført med domstolsreformen i 2007, og hvorefter byretterne nu er den almindelige førsteinstans i civile sager, har betydet, at landsretterne nu modtager et stort antal kæremål vedrørende byretternes afgørelser under sagernes forberedelse*
- Antallet af modtagne kæremål vedrørende retsplejemæssige spørgsmål er steget fra 254 i 2007 til 912 i 2012. Stigningen har påvirket sagsbehandlingstiden ved landsretterne, som ønskes reduceret
- En begrænsning i adgangen til at kære disse afgørelser vil derfor i mange tilfælde betyde, at sagsbehandlingstiden i byretten vil kunne fremmes, og sagsbehandlingstiden dermed bliver kortere

Indbefattede begrænsninger af ændringen

- De væsentligste ændringer i appeladgangen fra byret til landsret er, at appelgrænsen hæves fra 10.000 DKK til 20.000 DKK, at adgangen til at anke sager om tvangsanbringelse af børn begrænses, og at adgangen til at kære kendelser og beslutninger, der afsiges under hovedforhandlingen, begrænses
- Som følge af ændringen bliver muligheden for at kære kendelser og beslutninger, der afsiges under hovedforhandlingen eller under dennes forberedelse, begrænset, således at kære til landsretten som hovedregel ikke kan ske. Dog kan kendelser og beslutninger, der angår spørgsmål af indgribende eller afgørende betydning for parten, eller som er af væsentlig betydning for sagens forløb, kæres til landsretten med Procesbevillingsnævnets tilladelse

RAMBØLL

Kilder: Retsplejeloven, Dommerforeningen, Justitsministeriets rapport fra 2013: Bedre og mere effektiv behandling af civile sager ved domstolene og Procesbevillingsnævnets rapport fra 2014: Appeltilladelse i civile sager

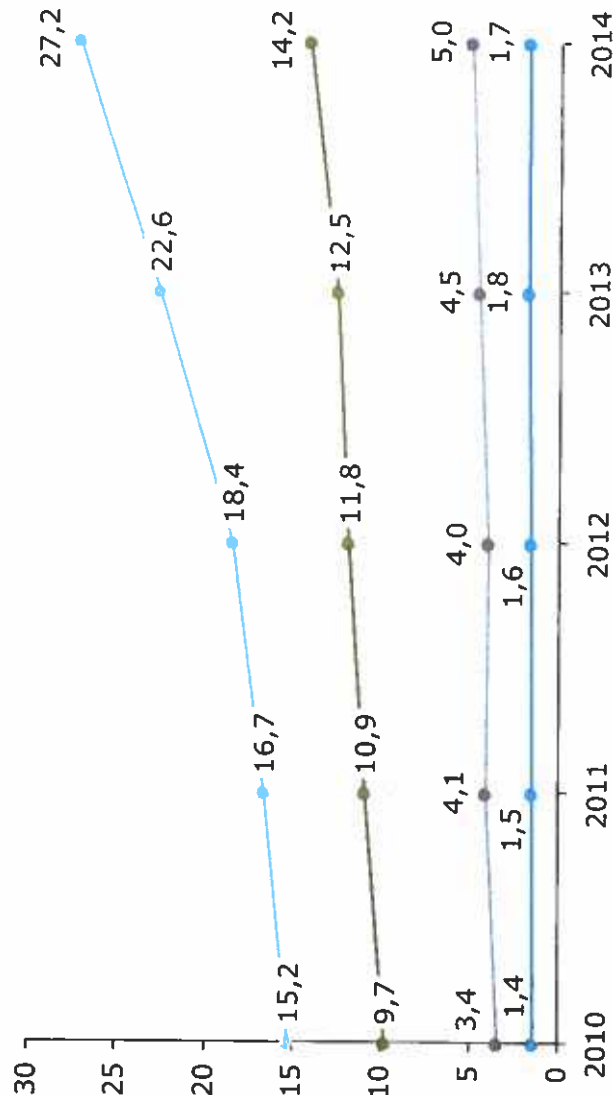
*Disse afgørelser registreres i domstolenes statistik under kategorien retsplejemæssige spørgsmål

DEN GENNEMSNITLIGE SAGSBEHANDLINGSTID ER STEGET FOR ALLE SAGSTYPER I LANDSRETTERNE

Sagsbehandlingstid, landsretterne

Sagsbehandlingstid efter hovedforhandling, gnst. mdr., 2010 - 2014

- Civile kæremål*
- Anke. ægteskab mv.
- Anke. økonomi m.v. inkl. småsager**
- 1. instanssager anlagt efter reformen

RAMBØLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

Note: 1. instanssager anlagt før reformen indgår ikke i statistikkerne. Sagsbehandlingstider som vægtes gennemsnit af Vestre og Østre Landsret

*Civile kæremål uanset afslutningskategori; **Ankeøkonomi m.v. inkl. småsager indeholder ikke Småsager i 2010. Den totale udvikling er derfor udregnet fra 2011 - 2014

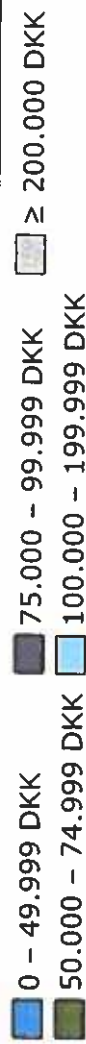
Kommentarer

- Sagsbehandlingstiden for alle sagstyper efter hovedforhandling er steget i perioden fra 2010 til 2014
- Sagsbehandlingstidens stigning er et udtryk for knappe ressourcer i landsretterne - bl.a. grundet større sager der fylder meget (Pusherstreet, Roskilde Bank etc.). Per 1. marts 2015 er der oprettet ny afdeling, men denne forventes først at have reel indflydelse på sagsbehandlingstiderne fra 2016
- Nogle sager, der ville være anket kan tænkes at falde fra grundet de lange sagsbehandlingstider

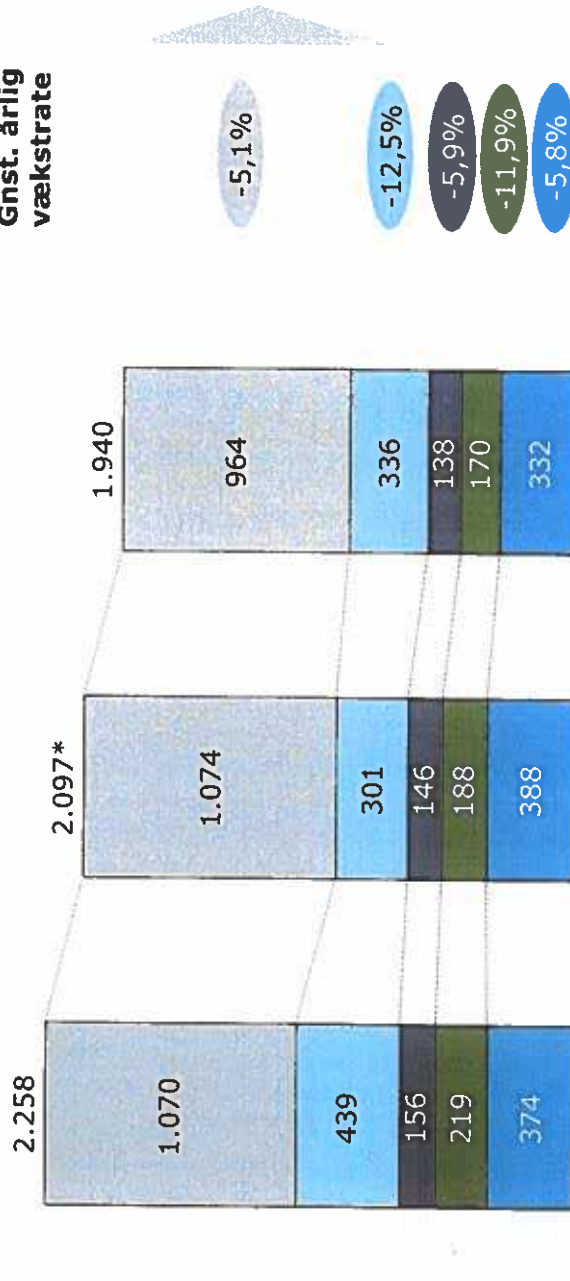
ALLE INTERVALLER AF SAGSVÆRDIER ER FALDET FRA 2012 TIL 2014

Udvikling i modtagne sager ift. sagsværdier - landsretterne

Udvikling i "Ankesager økonomi m.v." fordelt efter sagsværdi, 2012 - 2014

Gnst. årlig vækstrate

- For "Ankesager økonomi m.v." ligger sagsværdien i størstedelen af sager på **≥ 200.000 DKK**
- Generelt falder alle sager indenfor hvert enkelt interval
- De største absolutte fald ses i sager i intervallet **100.000 - 199.999 DKK** samt **≥ 200.000 DKK**, der er faldet med hhv. **103 og 106 sager**
- Der er ikke tendens til at nogle sager falder væsentligt mere end andre

RAMBOLL

Kilde: Domstolsstyrelsen

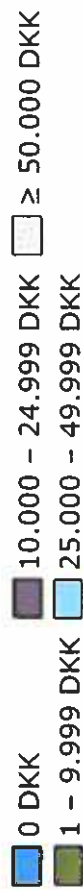
Note: Der kan forekomme afvigelse i totalerne grundet tidsforskydelser i registreringen af data

*Grundet usikkerhed i data registrering forekommer der en væsentlig afvigelse for Vestre Landsret | 2012

SMÅSAGER I ALLE INTERVALLER UNDER 50.000 ER FALDET

Udvikling i modtagne sager ift. sagsværdier - landsretterne

Udvikling i Småsager fordelt efter sagsværdi, 2012 - 2014

- Antallet af Småsager oplevede fra 2012 til 2013 en lille stigning, mens der fra 2013 til 2014 er sket et markant fald
- Det største absolutte fald ses i sager i intervallet 10.000 - 24.999 DKK, der falder samlet med 31 sager i perioden
- Sagsværdien 0 dækker over sager af principiel karakter/ anerkendelsessager som f.eks. flytning af skel, brugsret til vej

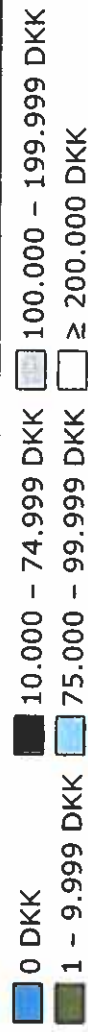

Kilde: Domstolsstyrelsen
 Note: Der kan forekomme afvigelse i totalerne grundet tidsforskydninger i registreringen af data

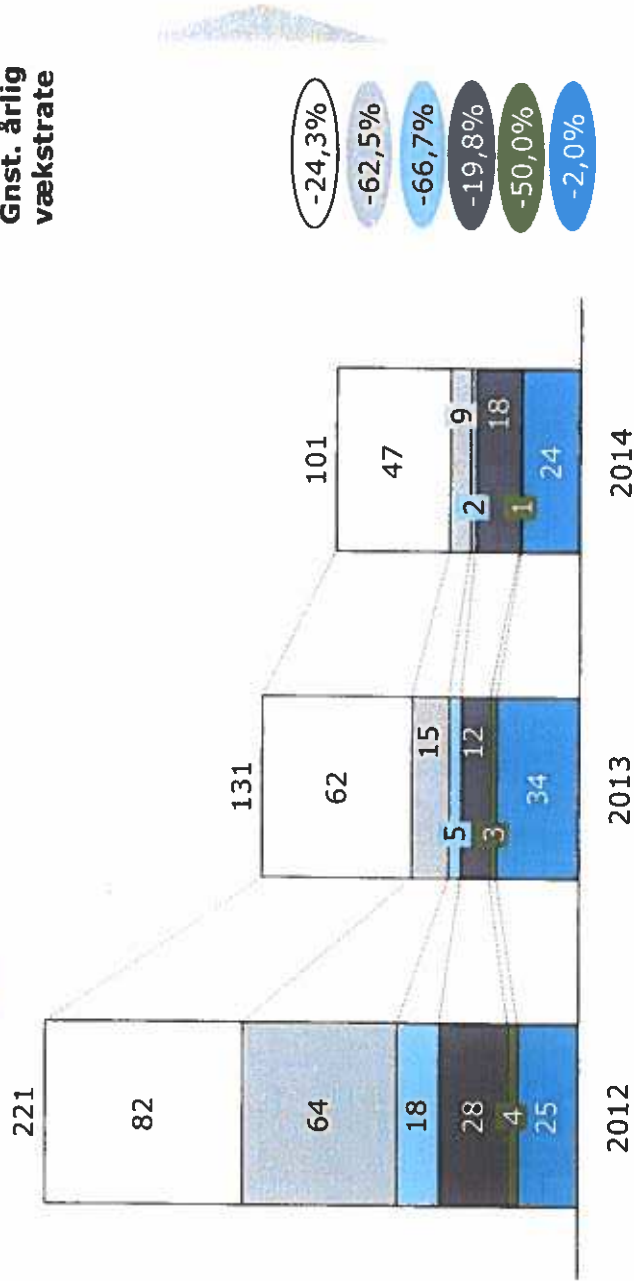
1. INSTANSSAGER I ALLE INTERVALLER ER FALDET MARKANT I PERIODEN

Udvikling i modtagne sager ift. sagsværdier - landsretterne

Udvikling i 1. instanssager fordelt efter sagsværdi, 2012 - 2014

Gnst. årlig vækstrate

- Generelt har alle 1. instanssager oplevet et markant fald i perioden
- Størstedelen af sagerne har en sagsværdi på ≥ 200.000 DKK, der har et oplevet et fald fra 82 til 47 sager, hvilket svarer til et samlet fald på 35 sager
- Det største absolutte fald ses i intervallet 100.000 - 199.999 DKK, der er faldet fra 64 til 9 sager

RAMBOLL

Kilde: Domstolstyrelsen

Note: Der kan forekomme afvigelse i totalerne grundet tidsforskydninger i registreringen af data

INDHOLD

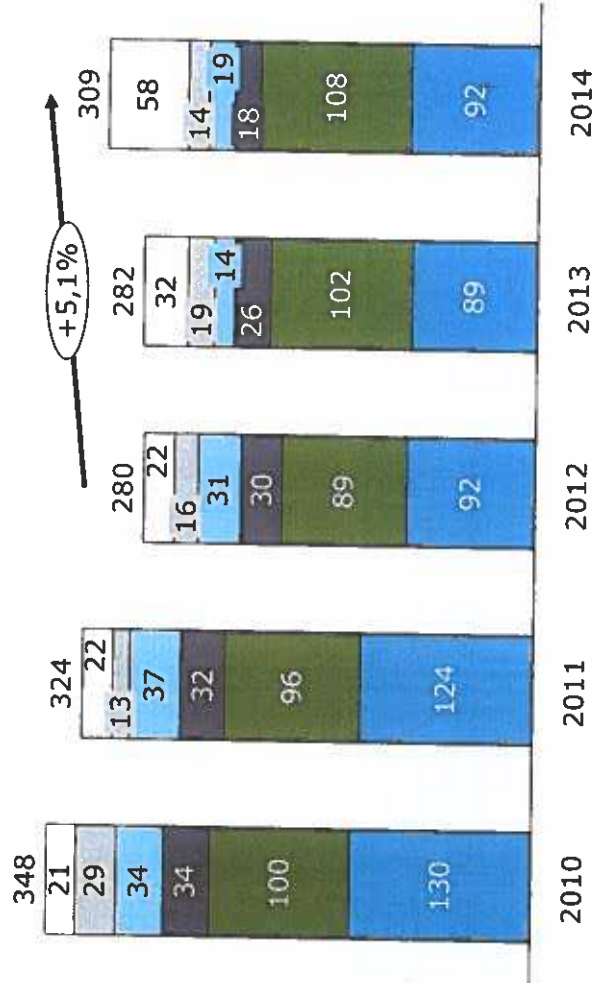
1. Metode
- 2. Analyse af domstolene**
 - 2.1 Samlet overblik
 - 2.2 Byretterne
 - 2.3 Landsretterne
 - 2.4 Sø- og Handelsretten**
3. Markedsanalyse
4. Konkurrerende institutioner
5. Konklusioner og anbefalinger

I PERIODEN FRA 2012 TIL 2014 HAR SØ- OG HANDELS- RETTEEN OPLEVET EN TILGANG AF MODTAGNE SAGER

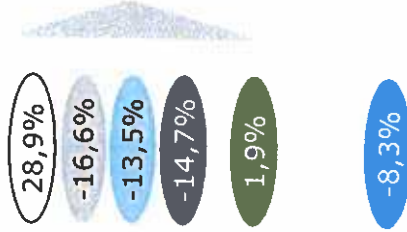
Sagsudvikling, Sø- og Handelsretten

Udvikling i antallet af modtagne sager per sagstype, 2010 - 2014

Kommentarer

Gnst. årlig vækstrate

- Sø- og Handelsretten oplevede fra 2010 til 2012 et kraftigt fald, mens der har været en stigning i modtagne sager fra 2010 til 2014
- Stigningen i kategorien Andre* skyldes primært en stor tilgang i antallet af forbudssager, hvor en række sager blev flyttet fra byretten til Sø- og Handelsretten i 2013
- Retten har ført en aktiv indsats ift. markedsføring og afholdelse af en række initiativer for erhvervslivet, hvilket muligvis har haft en positiv effekt på tilgangen i antallet af sager
- Tal fra H1 2015 indikerer, at den stigende sagstilgang fastholdes i 2015

RAMBØLL

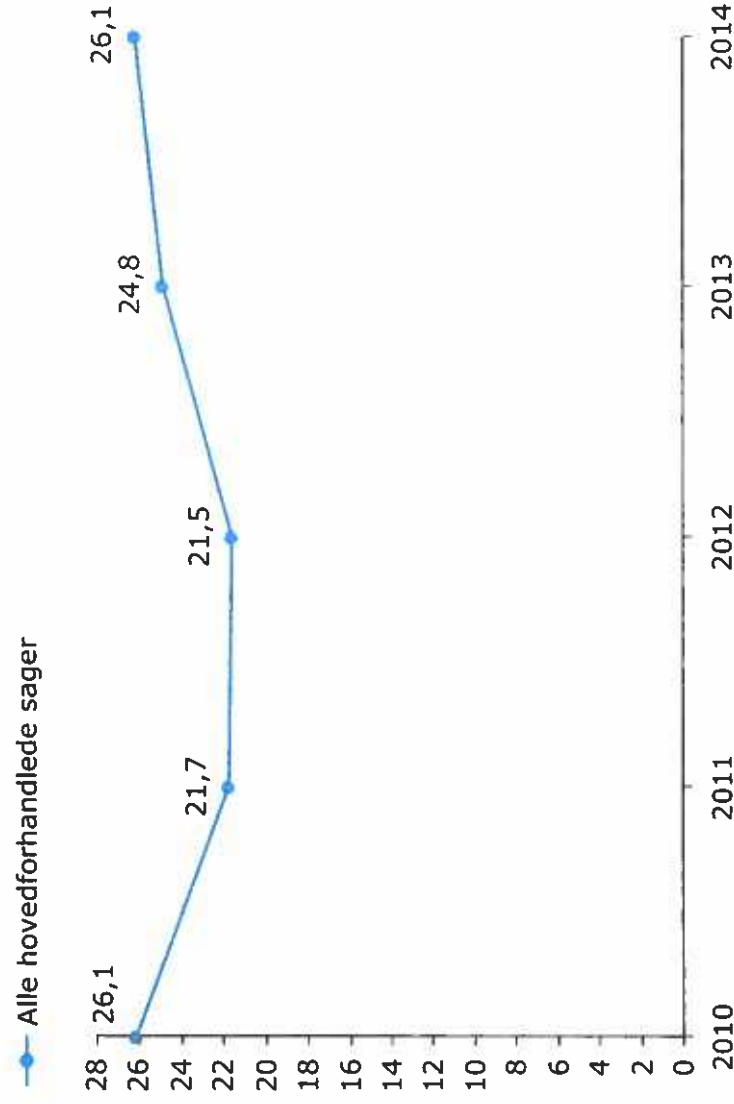
Kilde: Domstolstyrelsen

Note: Som følge af en lovgivningsmæssig ændring i 2014, har der været en kraftig stigning i insolvensprocedure og konkurskarantænesager. Disse sager er frasorteret for at skabe et retvisende billede af udviklingen i kategorien 'Andre' dækker over: Funktionærsager (3,0%), Konkurrencesager (-15,9%), Forbudssager (72,2%) samt markedsføringsager (-0,0%) - Gnst. årlig vækstrate i parentes

ET ØGET RESSOURCEPRES PÅ SØ- OG HANDELSRETEN HAR MEDFØRT TIL LÆNGERE SAGSBEHANDLINGSTIDER I 2014

Sagsbehandlingstid, Sø- og Handelsretten

Sagsbehandlingstid ved hovedforhandling, gnst. mdr., 2010 – 2014

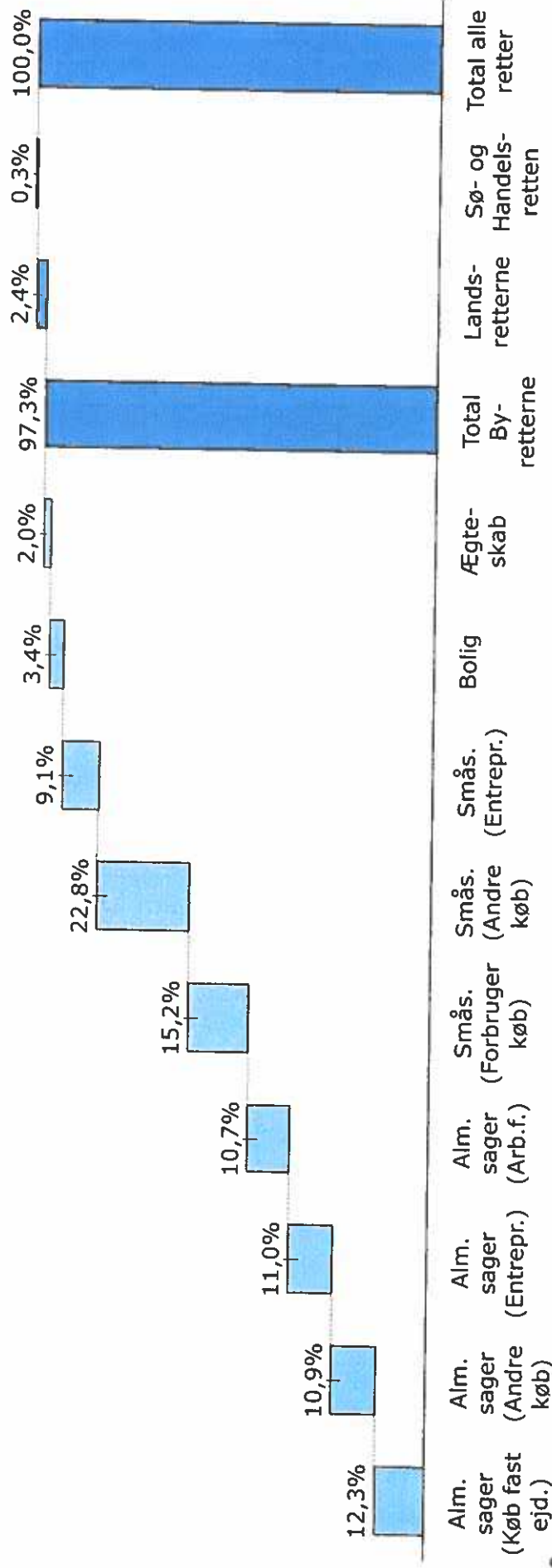

Kommentarer

- Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hovedforhandlede sager på tværs af sagstyper oplevede et dyk fra 2010 til 2012, men er siden da steget markant fra 21,5 til 26,1 mdr
- Sø- og Handelsretten er meget følsom for enkeltstående sager, grundet det forholdsvis lave antal af sager
- Stigningen fra 2012 til 2014 skyldes i høj grad enkelte langvarige handels-, funktionær- og patentsager
- Dertil kommer, at en stærk stigning i sager, hvor retten sættes med tre juridiske dommere samt konkurskarantænesager (som følge af lovgivningsændring i 2014) har medført et stort ressourcepres på retten, hvilket har påvirket sagsbehandlingstiderne negativt

97,3% AF DET SAMLEDE FALD PÅ TVÆRS AF DOMSTOLENE ER SKET HOS BYRETTERNE

Estimeret fordeling af fald for sagstyper og -emner på tværs af alle retter, 2010-2014

Byretterne

RAMBOLL

Note: Kun sagstyper med et samlet fald i perioden fra 2010 til 2014 er medtaget i opgørelsen. Landsretterne dækker over sagstyperne: Civile kæremål, "Ankøkonomi m.v." 1. instanssager og Andre. Sø- og Handelsretten dækker over sagstyperne: Varemærker, Søsager, Andre civile sager og Patentsager

DOMSTOLENE HAR ET POSITIVT OMDØMME TIL TRODS FOR VISSE OPFATTEDE SVAGHEDER

Styrker

- Positivt omdømme; høj offentlig opfattelse af uafhængighed og generel tiltro til domstolssystemet bl.a. grundet højt kvalificerede dommere og dermed høj retssikkerhed
- Højt teknisk kompetenceniveau i Sø- og Handelsretten til fordel for erhvervstvistlige sager
- Stort fokus på at afhjælpe tvister tidligt i retssagsprocessen
- Bedre muligheder i forhold til håndtering af ikke fuldt oplyste sager, da bevisføringen kan ske hos domstolene og der er flere redskaber at arbejde med
- Sikkerhed for sagsafslutning – Indleder man en sag ved domstolene vil den også afsluttes i domstolene i modsætning til f.eks. klage-/ og ankenævn
- Mulighed for anke

Svagheder

- Brugerne opfatter sagsbehandlingstiderne som for lange
- Sprogbruget og "ydelser" i domstolene opfattes som komplekst/komplekse og svært tilgængeligt for den udeforstående – der tilbydes ikke tilstrækkeligt vejledning
- Begrænset brug af muligheden for sagkyndige dommere – stor del af erhvervslivet vurderes ikke at kende til muligheden for brug af sagkyndige dommere
- Høje sagsomkostninger ved at føre retssag. Brugere oplever at have høje omkostninger selv ved vundne sager
- Begrænset kendskabsgrad til retsmægling samt begrænset incitament for advokater i form af lav salærudmåling
- Lav grad af digitale virkemidler i retssagsprocessen
- Manglende mulighed for fortrolighed

INDHOLD

1. Metode
2. Analyse af domstolene
- 3. Markedsanalyse**
4. Konkurrerende institutioner
5. Konklusioner og anbefalinger

FEM TENDENSER PÅVIRKER TVISTHÅNDTERING PÅ DET DANSKE MARKED

Omkostningsfokus **Professionalisering** **Digitalisering** **Transparens** **Fokus på alternativ konfliktløsning**

Finanskrisen har sat øget fokus på omkostninger hos både private og virksomheder

Øget professionalisering i virksomheder (flere ansatte jurister) og øget professionalismisme i kontrakter både B2B og B2C

Tvistløsningsinstitutioner benytter sig i stigende grad af online løsninger. Yderligere har et stigende digitalt information flow sat fokus på forlig

Øget gennemsigtighed og anvendelse af internettet til offentlig vurdering af virksomheders leveringsevne, kvalitet osv.

Øget fokus på alternativ konfliktløsning og mediation - specielt i udlandet

EN RÆKKE VÆSENTLIGE DRIVERE KAN HAVE PÅVIRKET SAGSUDVIKLINGEN I DOMSTOLENE

Drivere	Sagstype	Kommentarer	Ændring 2010 - 2014
1 Markeds- konjunkturer	<ul style="list-style-type: none">Alle sagstyper	<ul style="list-style-type: none">Makroøkonomiske og samfundsmæssige tendenser tyder på, at der er en stigende aktivitet i samfundet, hvilket kunne indikere et stigende eller konstant niveau af tvister/konflikter	↑
2 Udvikling i byggebranchen	<ul style="list-style-type: none">Entreprisesager	<ul style="list-style-type: none">Privat nybyggeri har været kraftigt faldende med et fald på knap 27% i perioden fra 2010 til 2014	↑
3 Privatforbrug pr. hustand*	<ul style="list-style-type: none">Forbrugerkøb	<ul style="list-style-type: none">I perioden fra 2010 til 2012 har privatforbruget indenfor fritid og underholdning, transportmidler og rejser** oplevet et mindre fald	↑
4 Antal fyringer	<ul style="list-style-type: none">Arbejdsforholdssager	<ul style="list-style-type: none">Antallet af fyringsvarsler steg kraftigt fra 2007 til 2009, men er siden faldet markant. I perioden fra 2010 til 2014 er antallet af fyringsvarsler faldet med ca. 43%	↑
5 Antal bolighandler	<ul style="list-style-type: none">Køb af fast ejendom	<ul style="list-style-type: none">Antallet af solgte ejendomme er i perioden fra 2010 til 2013 faldet fra 60.184 til 52.259, hvilket svarer til et samlet fald på ca. 13%	↑

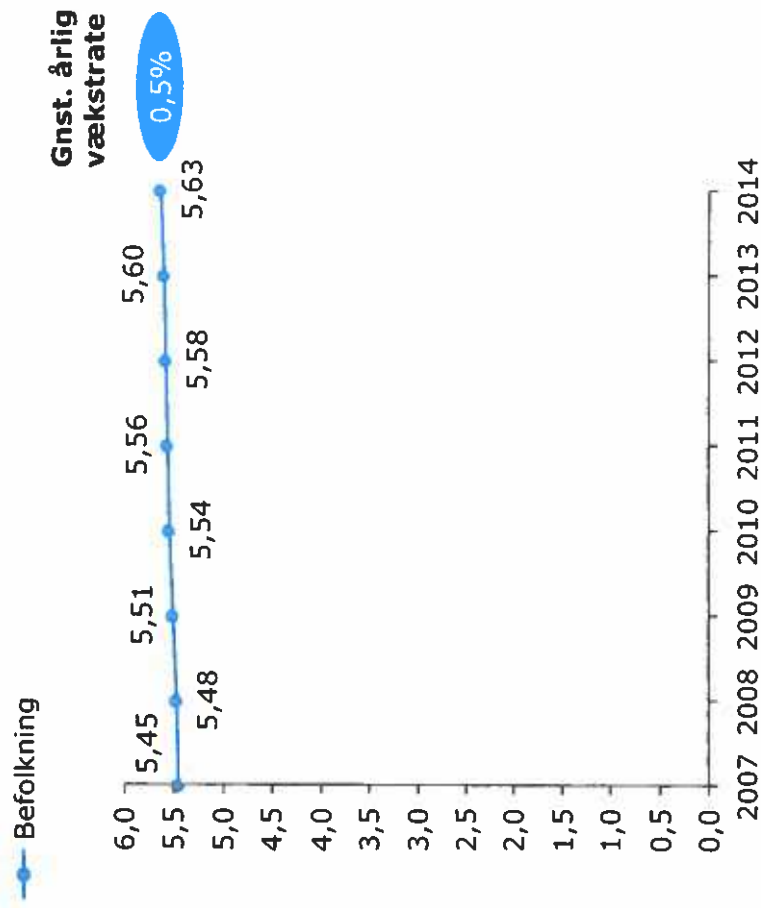
RAMBOLL

*Tal over husholdningens årlige forbrug i perioden fra 2007-2012; 2013 og 2014 -tal er ikke tilgængelige;

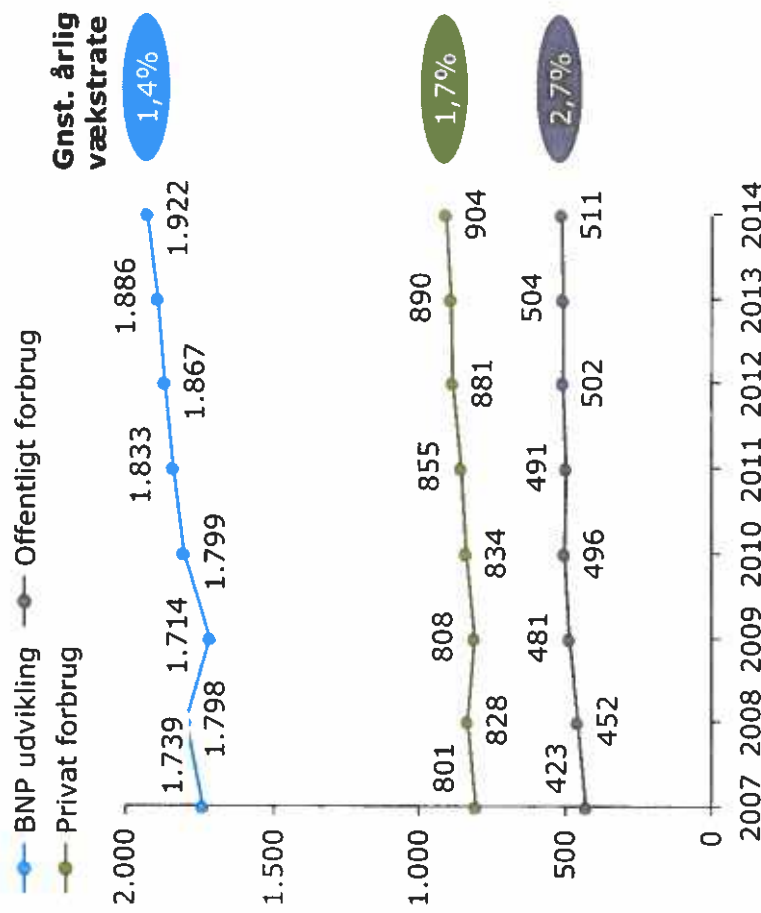
**Kategorierne er valgt ud fra deres relevans i forhold til forbruger købsager, hvor virksomheder/private kan ende i en klagesituation

1 DE MAKROØKONOMISKE OG SAMFUNDSMÆSSIGE TAL FORKLARER IKKE SAGSUDVIKLINGEN HOS DOMSTOLENE

Befolkningsudvikling, millioner, 2007 – 2014

Nationale regnskaber, mia. DKK, 2007 – 2014

RAMBOLL

Kilde: Danmarks Statistik
 Note: Data for de nationale regnskaber er i løbende priser

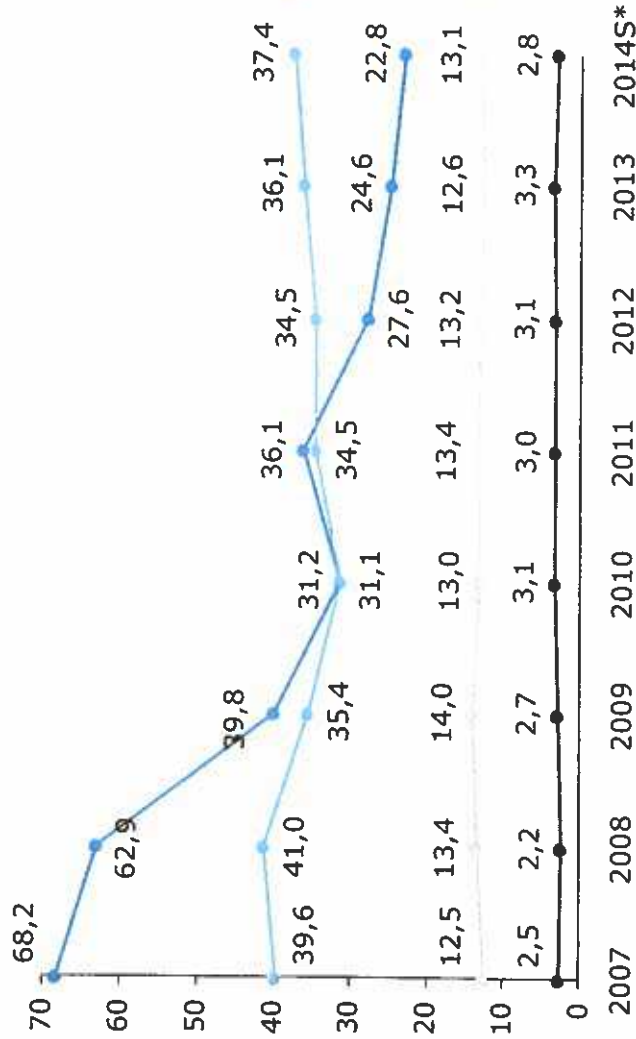
2 UDVIKLINGEN I PRIVAT NYBYGGERI HAR VÆRET FALDENDE I PERIODEN 2010 - 2014

Udvikling i produktionsværdi ved bygge- og anlægsvirksomheder

Udvikling i privat og offentlige investeringer, mia. DKK (i 2015-priser), 2007 - 2014

Kommentarer

● Privat nybyggeri** ● Offentlig nybyggeri
● Privat reparation** ● Offentlig reparation

Gnst. årlig vækstrate 2010 - 14

- Der har i perioden været et **kraftigt fald i privat nybyggeri**, der dækker over private boliger og erhvervsnybyggeri afbrudt af en enkelt stigning i 2011. Samlet er privat nybyggeri faldet med **27%** i perioden fra 2010 til 2014 eller et gennemsnitlig årligt fald på 7,5%
- Udviklingen for privat reparation har været mere moderat og har haft en positiv udvikling siden 2010, men har endnu ikke nået niveauet i 2007
- Offentligt nybyggeri har oplevet en begrænset stigning, mens offentligt reparation har oplevet et fald i perioden

RAMBØLL

Kilder: Danmarks Statistik og Dansk Byggeris Konjunkturanalyse, Februar 2015

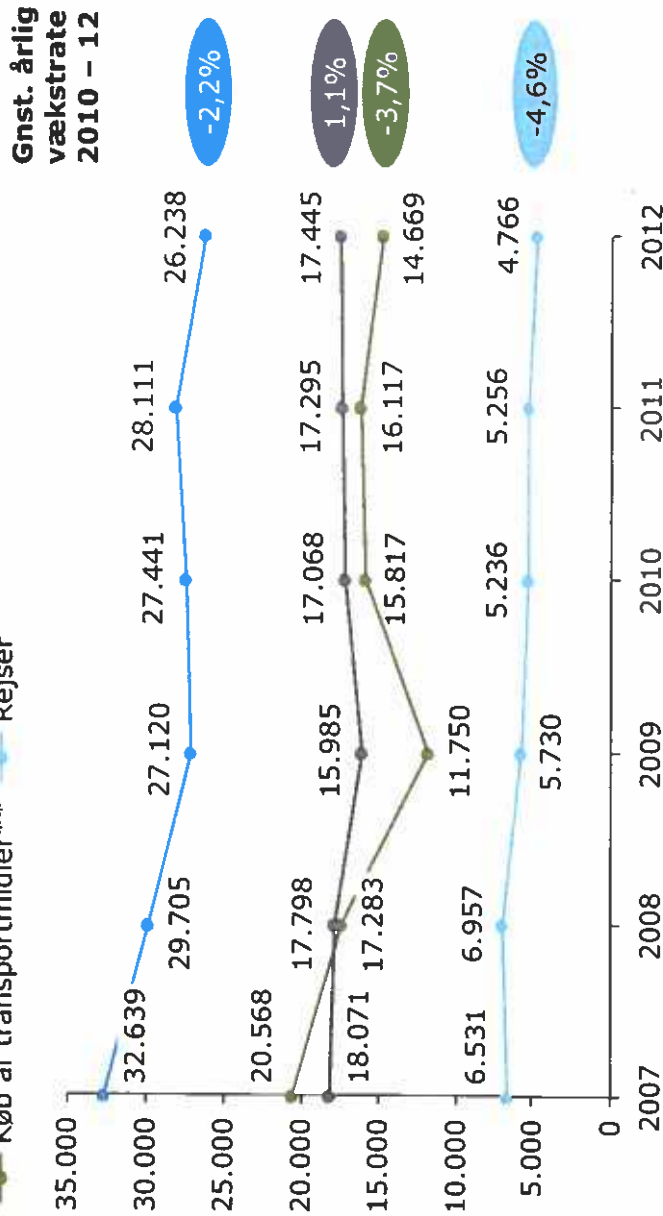
Note: Produktionsværdien er et udtryk for den økonomiske aktivitet uden fradrag af forbrug af materialer og hjælpestoffer i produktionen. Produktionsværdien bliver opgjort i basispriser, dvs. uden moms og afgifter; * S er Dansk Byggeris skøn; ** Består af bolig og erhvervsinvesteringer

FORBRUG PER HUSTAND HAR GENERELT VÆRET FALDENDE FRA 2010 TIL 2012 INDENFOR FORBRUGSKØB

Hustandenes årlige forbrug

Årligt forbrug pr. husholdning - udvalgte hovedkategorier, DKK, 2007-2012

— Fritid og underholdning* — Boligudstyr mm.***
— Køb af transportmidler** — Rejser

Kommentarer

- Kategorierne er valgt ud fra deres relevans i forhold til forbruger købs-sager, hvor virksomheder/private kan ende i en klagesituation
- Køb af rejser og transportmidler har oplevet et relativt stort fald fra 2010 til 2012 med gennemsnitlige årlige fald på hhv. 3,7% og 4,6% - køb af transportmidler er dog faldet i perioden før 2010 også fra et markant højere niveau i 2007

RAMBOLL

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Forbruget er inkl. moms mv. og i løbende priser

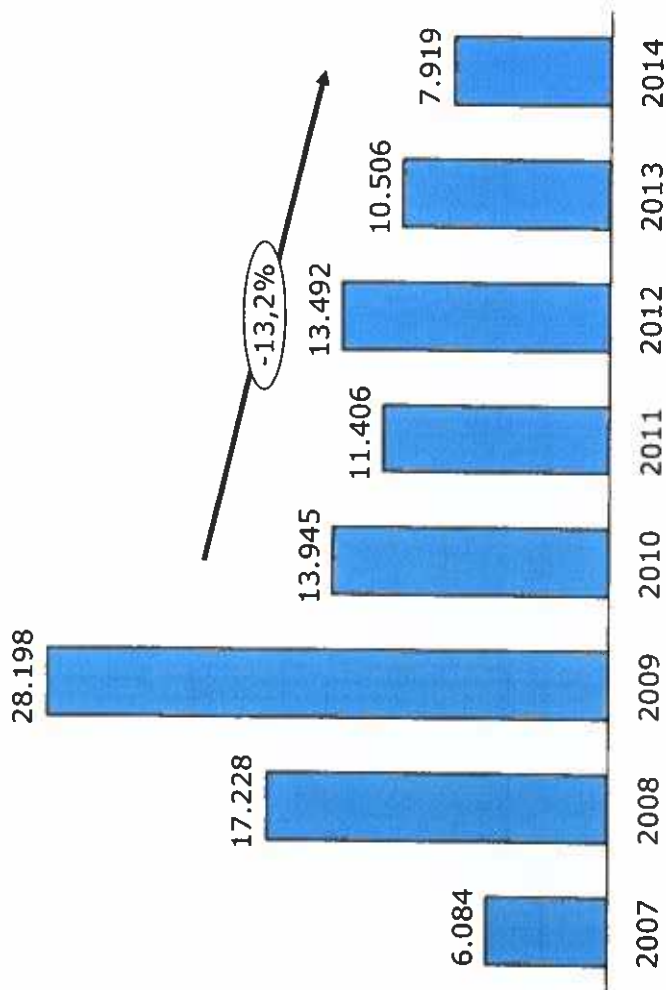
*Inkl. tv, diverse udstyr, biograf, teater mm.; **Biler, motorcykler og cykler; ***Møbler, husholdningsapparater mm.

ANTALLET AF FYRINGSVARSLINGER I DANMARK ER FALDET MARKANT I PERIODEN FRA 2010 TIL 2014

Fyringsvarslinger

Udvikling i antallet af fyringsvarslinger i Danmark, 2007 - 2014

■ Antal fyringsvarslinger, #

Kommentarer

- Antallet af fyringsvarsler er det laveste siden 2007, antallet af ledige job stiger, og ledigheden ligger stabilt omkring 6,5 %
- I alt blev der varslet 7.919 fyringer i 2014, hvilket er et markant fald siden 2013 hvor 10.506 fyringer blev varslet på samme tidspunkt
- I perioden fra 2010 til 2014 er **antallet af varslede fyringer faldet markant med et samlet fald på 43%** svarende til et gennemsnitligt årligt fald på 13,2%

RAMBØLL

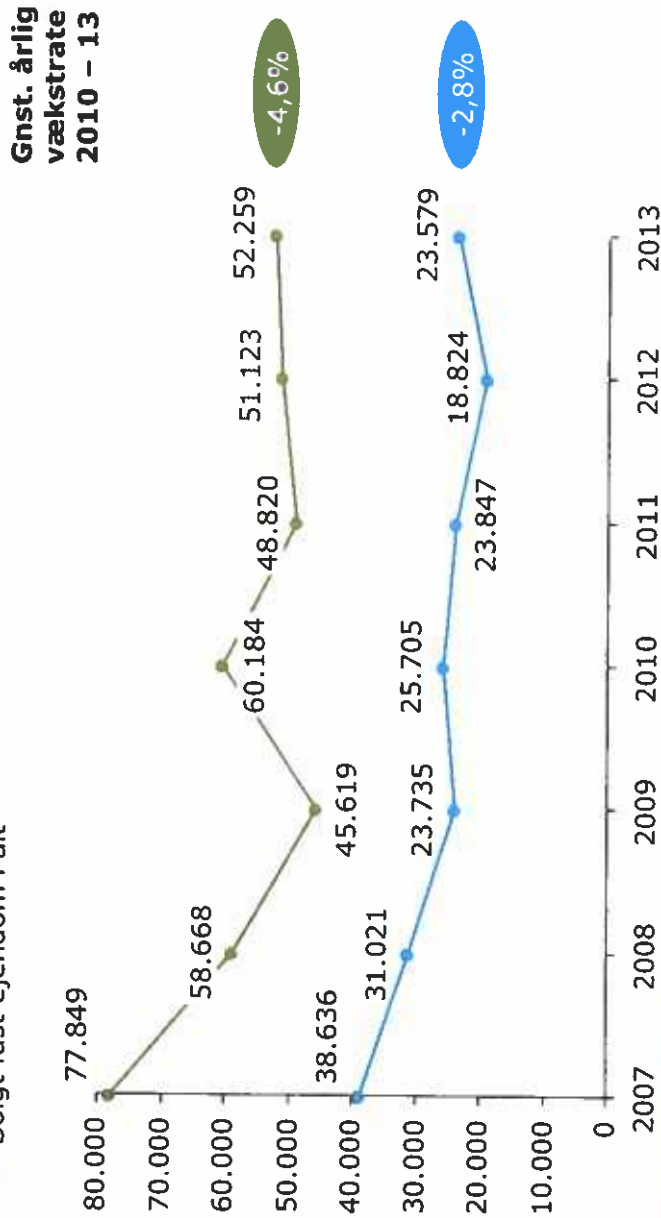
Kilder: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd 2014 og Jobindsats databank

FALDENDE UDVIKLING I BOLIGKØB FRA 2010 TIL 2013

Solgte ejendomme og ejerskifteforsikring

Antal nytegnede ejerskifteforsikringer og solgte fast ejendomme i alt, 2007 - 2013

— Nytegnede ejerskifteforsikringer
— Solgt fast ejendom i alt

- Boligsalget er faldet ganske markant fra 2010 til 2013 med et årligt fald på 4,6% eller **samlet fald på 13%**
- I samme periode er antallet af ejerskifteforsikringer også faldet - der er dog en svag tendens over perioden til at flere tegner ejerskifte - hvor nytegnede ejerskifteforsikringer i forhold til antal boligsalg lå på over ~43% i 2010 er dette i 2013 steget til ~45%

INDHOLD

1. Metode
2. Analyse af domstolene
3. Markedsanalyse
- 4. Konkurrerende institutioner**
5. Konklusioner og anbefalinger

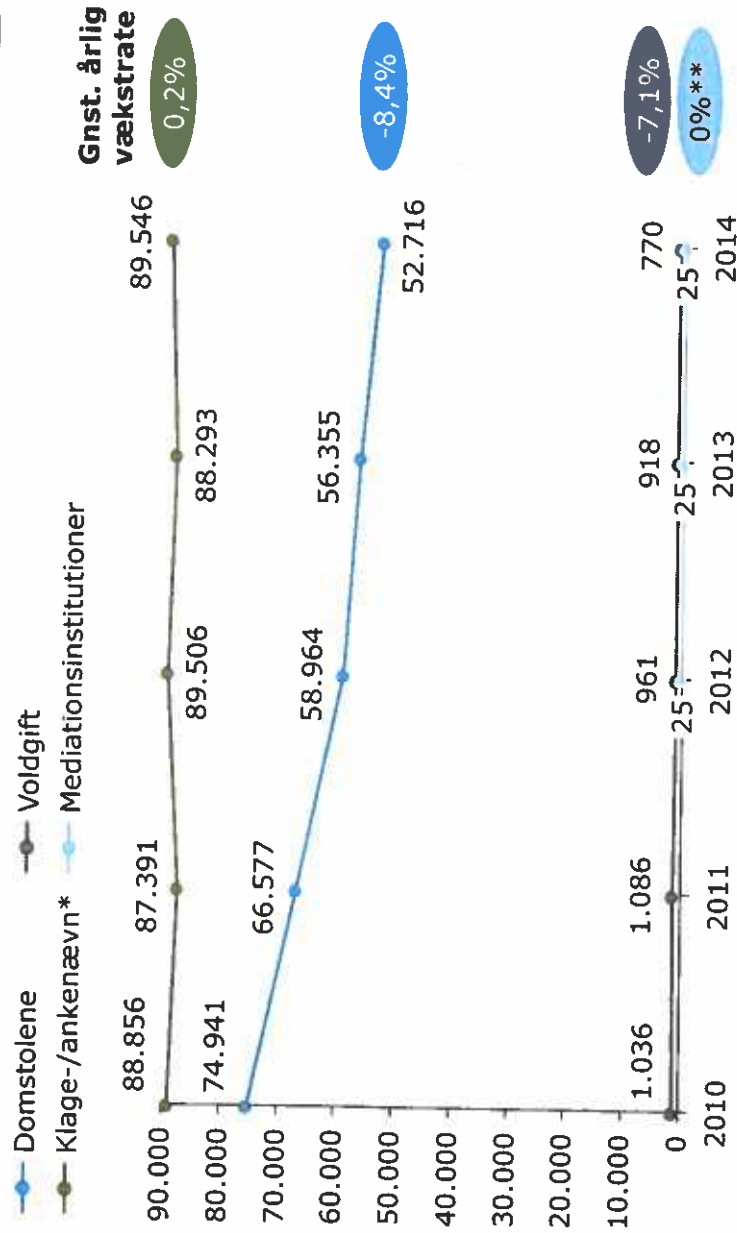
TRE ØVRIGE OVERORDNEDE TYPER AF INSTITUTIONER DELTAGER I KONFLIKTLØSNING INDENFOR CIVILE SAGER

Institutioner	Beskrivelse	Fordele	Ulemper
Klage-/ankenævn	<ul style="list-style-type: none">Private/offentlige klage-/ankeinstanser, der ofte er specialiserede indenfor bestemte brancherForbrugerklagenævnet udgør det største klage-/ankenævn, hvor der er valgfrihed mellem domstolene og klage-/ankenævnet	<ul style="list-style-type: none">Uformel og billig måde at få løst konflikterBegrænset risiko ved tab af klage/ankeDigital selvbetjeningserviceOfte ingen behov for advokatbistand	<ul style="list-style-type: none">Lavere sikkerhed i afgørelsenMulig spildtid som følge af sagsbehandling gennem flere instanser og i sidste ende domstolene
Voldgifter	<ul style="list-style-type: none">Alternativ ift. domstolene til løsning af tvister og konflikter primært benyttet af erhvervslivetBestår af institutionelle - Voldgifts-instituttet og Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed - samt ad hoc og udenlandske voldgifterParterne udpeger selv dommeren/dommerne og bestemmer selv retningslinjerne for voldgiftsprocessen	<ul style="list-style-type: none">Lav sagsbehandlingstid (ingen anke)Fortrolighed ved domsafgørelserHøj grad af fleksibilitetKombination af juridisk og teknisk kompetence	<ul style="list-style-type: none">Omkostningstung proces for små og mellemstore virksomhederManglende appelmulighedBegrænsning af retsudviklingen, ved manglende kendskab til afsagte voldgiftskendelser
Mediationsinstitutioner	<ul style="list-style-type: none">Alternativ konfliktåndtering gennem dialog og forhandlingBestår af Mediationsinstituttet samt ad hoc mediationFaciliteret af en upartisk mediator	<ul style="list-style-type: none">FortrolighedØget sandsynlighed for fortsat samarbejde/relation mellem parterneFuld rådgivning og direkte påvirkning af mediationsprocessen	<ul style="list-style-type: none">Ikke velegnet ved behov for en principafgørelse som vejledning af retstilstandenMediator uden dømmende eller afgørende myndighedIngen adgang til fri proces eller tilskud til udgifter

FALDET I ANTAL SAGER HOS DOMSTOLENE KAN IKKE FORKLARES AF EN TILGANG HOS DE ANDRE INSTITUTIONER

Sagsudvikling indenfor tvister

Antal sager opdelt indenfor hovedinstanser, 2010 - 2014

Kommentarer

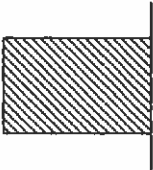

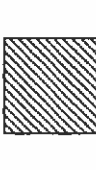
- **Domstolene** har i perioden oplevet et kraftigt fald på mere end 20.000 sager, hvilket svarer til et samlet fald på **29,7%**
- **Klage-/ankenævn** har samlet set oplevet en lille stigning drevet af en stigning i de offentlige klage-/ankenævn. De private anke-/klagenævn er samlet faldet **2.049** (22,0%), mens de offentlige er steget med **2.739** (3,4%) i perioden
- Samlet er voldgifter i perioden faldet med godt **205 sager** (25,7%), drevet af et fald i både Voldgiftsinstituttet og Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed
- Mediationsinstituttet har i perioden fra 2012 til 2014 haft et konstant antal af sager med **25** registrerede sager

RAMBOLL

Kilde: Datamateriale fra analysen

*Sagsantal for husleje- og beboerklagenævn estimeret fra 2010 til 2012 på baggrund af svar til Folketinget, sagsantal for Sociale- og Beskæftigelsesankenævn er fremskrevet for 2013 - 2014 på baggrund af gnst. årlig vækst fra 2010 til 2012; **Gnst. årlig vækstrate er for perioden 2012 - 2014

DER FORELIGGER EN RÆKKE AD HOC VOLDGIFTS- OG MEDIATIONSSAGER VED SIDEN AF INSTITUTTERNE

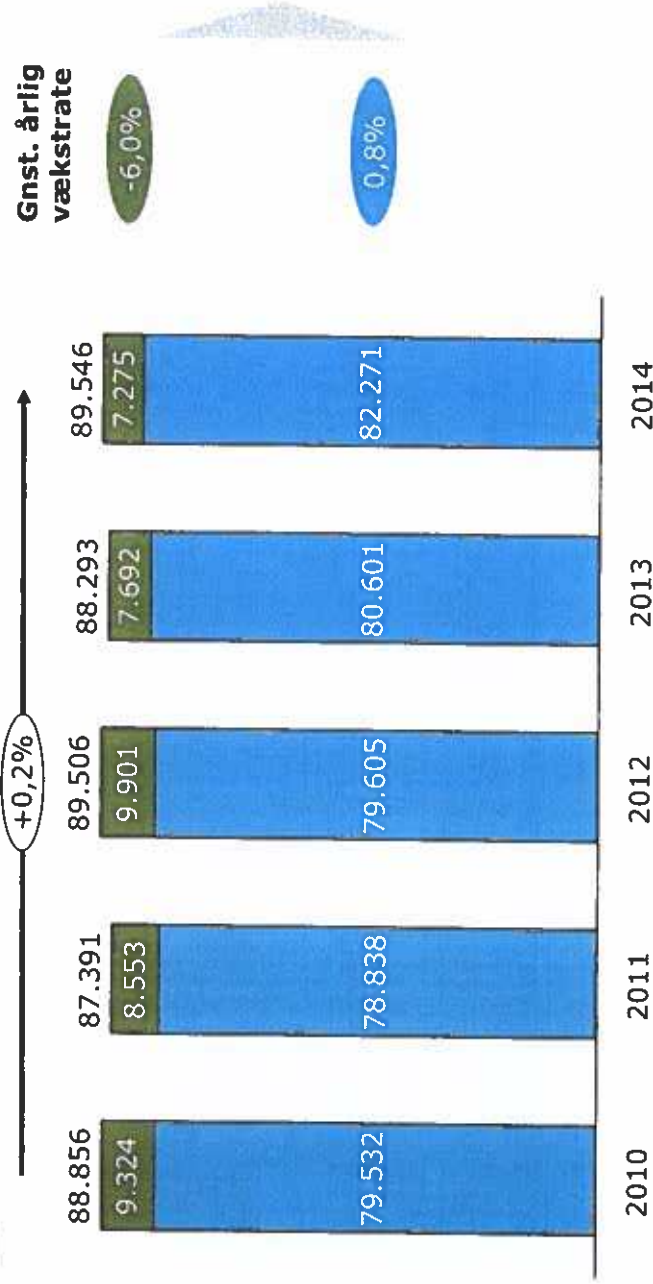
Antal sager 2014	
Institution	Ikke dokumenterede sager, #*
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> De inkluderede klage-/ankenævn er kortlagt via Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside Der er medtaget data fra i alt 39 klagenævn, hvilket forventes at dækket langt størstedelen af sager, der kører gennem klagenævn 	Institutionelle sager, # 89.546
<ul style="list-style-type: none"> Kortlagt data består af data fra Voldgiftsinstituttet samt Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed Det vurderes, at det er en mindre del som er kortlagt (maksimalt 50%) 	Ikke dokumenterede sager, #* 0 - 10.000
<ul style="list-style-type: none"> Kvalitative input indikerer, at der er op mod 500 meditations-sager, der ikke registreres 	Institutionelle sager, # 770
Mediationsinstitutioner	Ikke dokumenterede sager, #* 1.000 - 1.500
	Institutionelle sager, # 25
	Ikke dokumenterede sager, #* 50 - 500

ANTALLET AF SAGER I KLAGE-/ANKENÆVN ER STEGET MARGINALT OVER PERIODEN

Sagsudvikling, klage-/ankenævn

Antal sager i klage-/ankenævn, 2010 - 2014

- Offentlige klage-/ankenævn*
- Private klage-/ankenævn (Godkendte)*

Kommentarer

- Fra 2010 til 2014 er total antallet af sager i klage-/ankenævn steget fra 88.856 til 89.546, hvilket svarer til en gennemsnitlig årlig vækst på 0,2%
- De offentlige klage-/ankenævn repræsenterer i 2014 92% af de samlede klage-/ankenævns sager og er over perioden steget med 2.739 sager svarende til en samlet stigning på 3,4%
- De private klage-/ankenævn er samlet faldet med 2.049 sager, hvilket svarer til et samlet fald på -22%

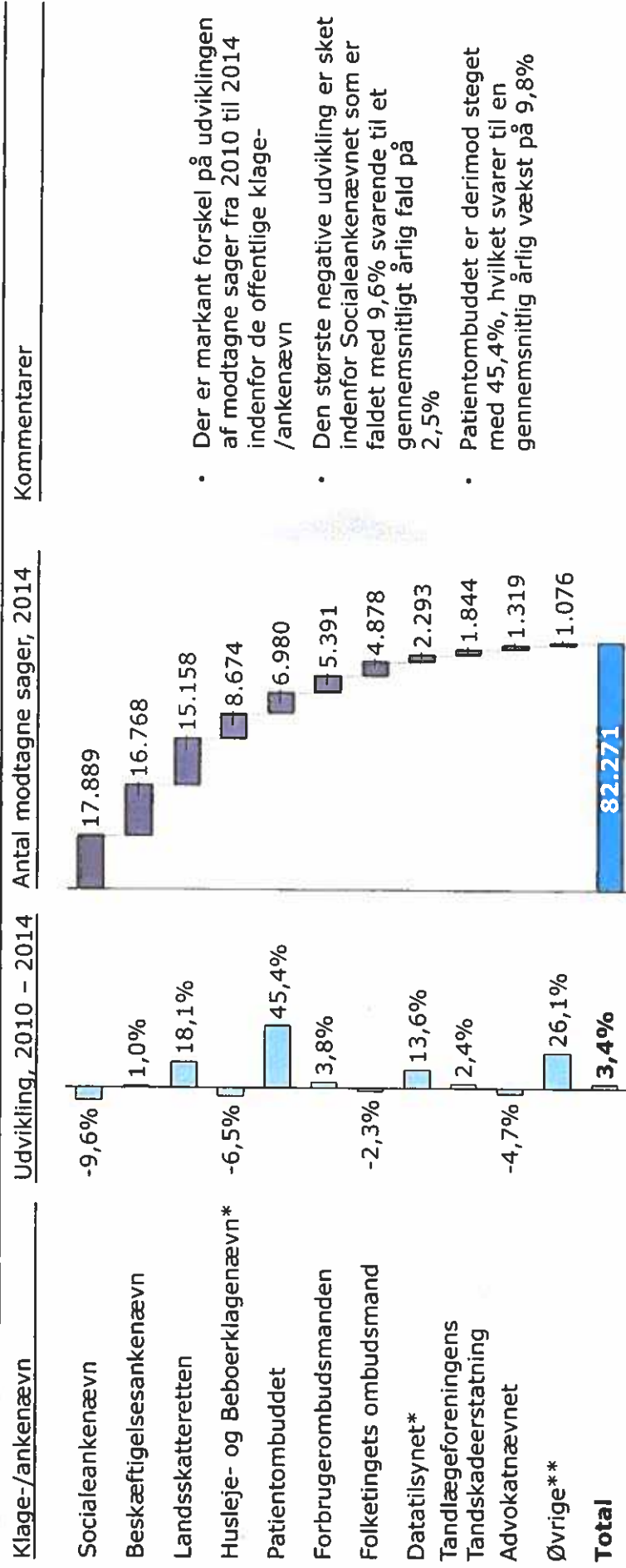
RAMBØLL

Kilde: Årsberetninger fra klage-/ankenævn

*Private klage-/ankenævn er dem som figurerer på Konkurrence og Forbrugerstyrelsens liste over godkendte klage-/ankenævn inklusiv Forbrugerklagenævnet. Ved offentlige klage-/ankenævn skal man først gå til disse før domstolene, hvor der ved private klage-/ankenævn er valgfrihed

ANTALLET AF SAGER I OFFENTLIGE KLAGE-/ANKENÆVN ER STEGET MED 3,4% OVER PERIODEN

Sagsudvikling i offentlige klage-/ankenævn

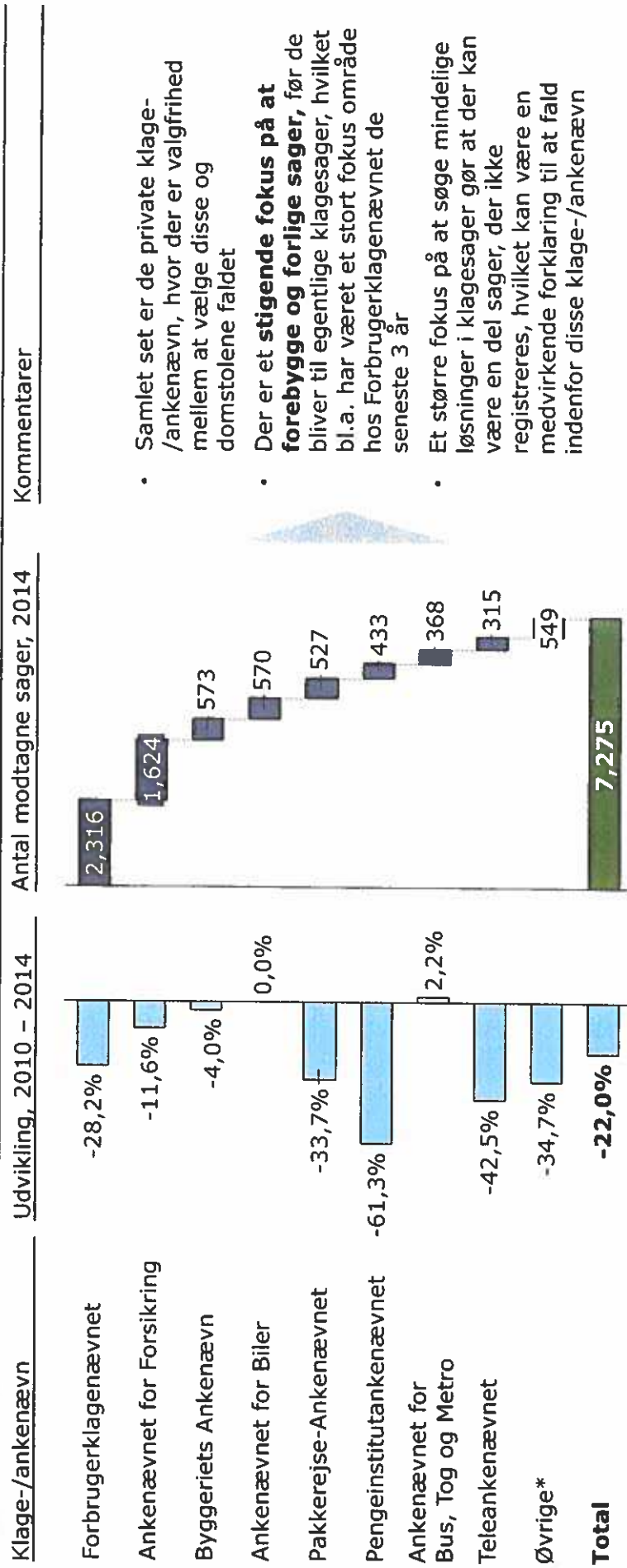

RAMBØLL

Kilde: Årsberetninger fra de enkelte klage-/ankenævn *Baseret på forecast af modtagne sager i 2014 **Tal for husleje- og beboerklagenævn estimeret fra 2010 til 2012. ** Øvrige indeholder: Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Disciplinær- og klagenævnet for bestikede bygningssagkyndige, Klagenævnet for udbud, Erhvervsankenævnet, Disciplinærnævnet for Ejendomsrådgivere, Radio og TV-nævnet, Konkurrenceankenævnet, Ankenævnet for Industriel Ejendomsret, Klagenævnet for domænenavne, Psykolognævnet, Disciplinærnævnet i revsforretningerne

ANTALLET AF SAGER I DE PRIVATE KLAGE-/ANKENÆVN ER FALDET MED 22% OVER PERIODEN

Sagsudvikling i private klage-/ankenævn

RAMBOLL

Kilde: Årsberetninger fra klagenævn; *Øvrige indeholder: Håndværkets Ankenævn, Ankenævnet for Energiområdet, Erhvervsankenævnet, Realkreditankenævnet, Ankenævnet for Hotel, Restaurant og Turisme, Ankenævnet for Feriehustøjning, Ankenævnet for Bedemandsbranchen, Ankenævn for Køreundervisning, Ankenævnet for Finansieringsselskaber, Ankenævnet for Fondsmæglerselskaber, Ankenævnet for Investeringsforeninger, Ankenævnet for Tekniske Installationer og Klagenævnet for Ejendomsformidling

VOLDGIFTER BLIVER ANVENDT SOM ALTERNATIV TIL AT AFGØRE TVISTER VED DOMSTOLENE

Introduktion

Voldgift er en alternativ mulighed for at afgøre civile tvister fremfor at de afgøres ved domstolene. Dette kræver at begge parter er enige om at tvisten skal afgøres gennem voldgift

To typer af voldgift:

Institutionel:

- Voldgiftsinstituttet
- Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed

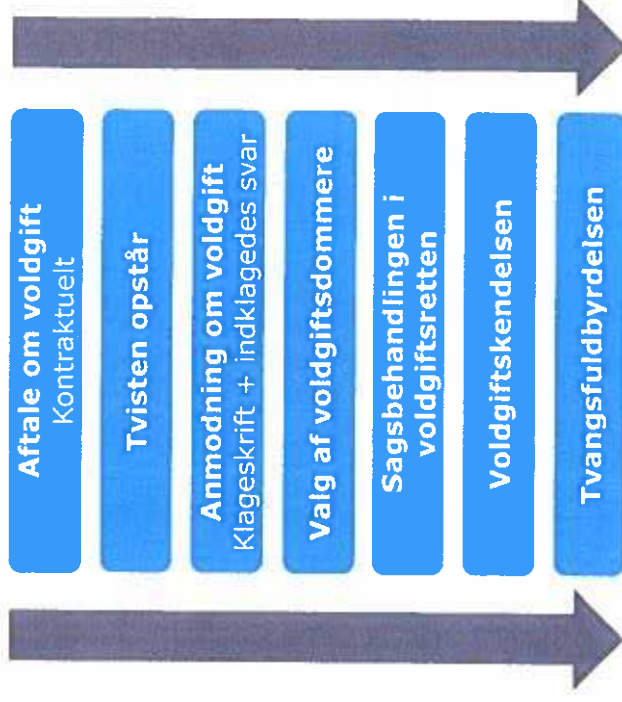
Ad hoc voldgift:

Parterne etablerer en voldgiftsret på eget initiativ og uden nogen tilknytning til eller assistance fra en fast voldgiftsinstitution

Metode:

Der er indsamlet data fra Voldgiftsinstituttet og Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed samt givet estimater på antallet af ad hoc voldgifter på baggrund af kvalitative input

Eksempel på sagsforløb i voldgifter

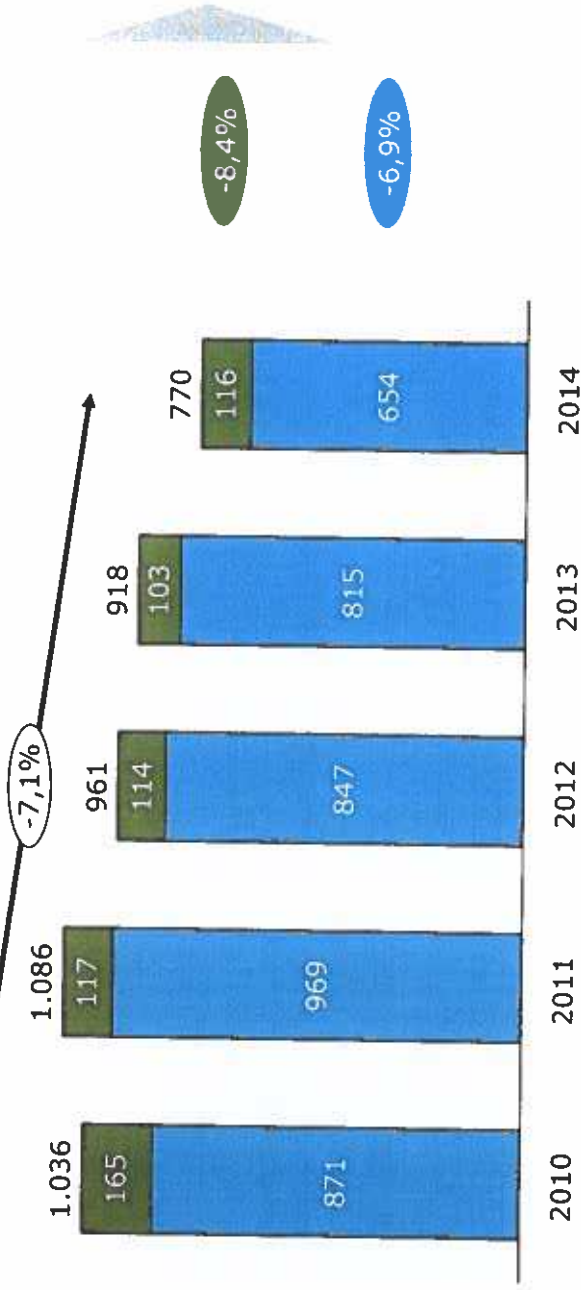
ANTALLET AF SAGER VED VOLDGIFTERNE ER FALDET I PERIODEN FRA 2010 TIL 2014

Sagsudvikling, voldgifterne

Antal sager ved voldgifterne, 2010 – 2014

■ Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed
■ Voldgiftsinstituttet

Gnst. årlig vækstrate

Kommentarer

- Antallet af voldgiftssager er fra 2010 til 2014 faldet med 25,7%, svarende til et gennemsnitligt årligt fald på 7,1%
- Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed repræsenterer med 85% den største andel af de samlede voldgiftssager i 2014
- Voldgiftsinstituttet har over hele perioden en væsentlig lavere andel end Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed
- Indenfor Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed er sagsantallet faldet med 24,9% fra 2010 til 2014
- Sagsantallet i Voldgiftsinstituttet er faldet med 29,7% over perioden

RAMBOLL

Kilder: Voldgiftsinstituttet og Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed

MEDIATION ER EN ALTERNATIV KONFLIKTLØSNINGSFORM TIL DOMSTOLENE

Introduktion

Mediation er en metode til at løse konflikter igennem dialog og forhandling for at opnå en løsning som alle parter er tilfredse med

Mediation foregår ved hjælp af en upartisk mediatoradvokat som faciliterer dialogen, herunder drøfter individuelle behov samt opstilling af en række løsningsmuligheder

Mediation kan anvendes i en lang række private og erhvervsretlige sager, herunder bl.a. skilsmisser, forældremyndighed, arv, nabostrid, kontraktforhold og erstattingsager

Mediation kan normalt løses på et til to møder og er dermed en væsentlig kortere proces end det traditionelle domssystem

Mediationsinstituttet er aktive på dette område sammen med private aktører. Mediationsinstituttet er en selvejende og almennyttig institution som er stiftet af Advokatsamfundet og støttet af brancheforeningen, Danske Advokater

Overordnede principper for mediation

- Mediation er altid frivillig for parterne, der til enhver tid kan forlade forhandlingerne
- Mediation foregår i fortrolighed, dette gælder såvel for parterne som for mediator
- Mediator kommer ikke med nogen juridisk bedømmelse af konflikten
- Mediator leder og styrer forhandlingerne
- Mediator er upartisk

Metode:

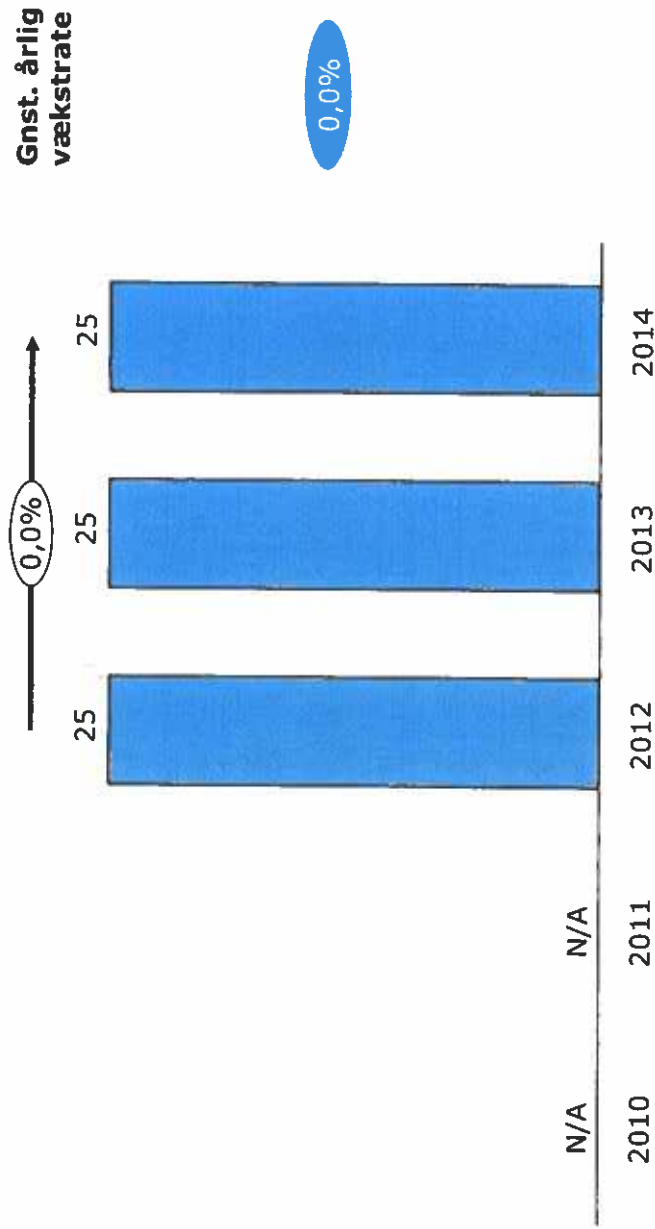
Der er indsamlet data fra Mediationsinstituttet. Estimater på antallet af ad hoc mediation er givet på baggrund af kvalitative input

MEDIATION MANGLER STADIG AT VINDE INDPAS SOM ALTERNATIV KONFLIKTLØSNINGSFORM I DANMARK

Sagsudvikling Mediationsinstituttet

Antal sager ved Mediationsinstituttet, 2010 - 2014

Mediationsinstituttet

Kommentarer

- Mediationsinstituttet har ganske få sager registreret, og har i perioden fra 2012 til 2014 haft et konstant antal af mediationsager på 25
- Alternativ konfliktløsning, som også indebærer mediation, har oplevet en stor fremgang i lande så som USA, UK og Australien
- Andre EU lande har et højt fokus på at fremme alternativ konfliktløsning, da det kan bidrage til en mere effektiv konfliktløsning
- Mediation har endnu ikke oplevet den store fremgang i Danmark
- I kraft af et større global fokus på alternativ konfliktløsning, er danske virksomheder dog begyndt at se muligheder i denne løsningsform, og mediation skrives i højere grad ind i kontraktuelle konfliktrapper

RAMBOLL

Kilder: Mediationsinstituttet og The 2015 EU Justice Scoreboard

INDHOLD

1. Metode
2. Analyse af domstolene
3. Markedsanalyse
4. Konkurrerende institutioner
- 5. Konklusioner og anbefalinger**

DET SAMLEDE FALD I ANTALLET AF AFSLUTTEDE SAGER ER PRIMÆRT FORÅRSAGET AF KØBS- OG ENTREPRISE SAGER

% fald 2010
- 2014

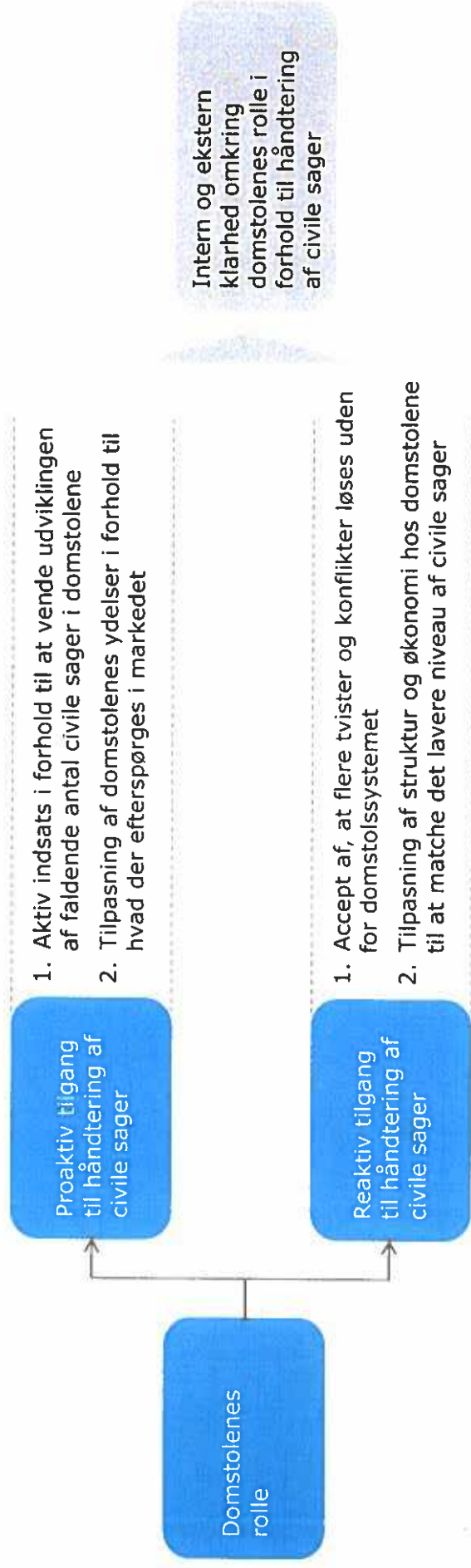
Estimeret udvikling per sagstype, 2010 - 2014

	Alm. sager	Små-sager	Andre sager	Typiske sager	Forventede årsager
Alm. sager	Køb af fast ejendom	~ -3.400	-53%	Køb af fast ejendom	Fald i bolighandler
	Andre købsager	~ -3.000	-38%	Andre købsager f.eks forbrugerkøb	Fald i fri proces sager, privat forbrug og øget transparens i B2C
	Entreprise	~ -3.000	-41%	Entreprise sager	Fald i privat byggeri
	Arbejdsforhold	~ -3.000	-36%	Generelle arbejdsforhold	Fald i antallet af fyringer
Små-sager	Forbrugerkøb	~ -4.200	-52%	Forbrugerkøb	Øget transparens i B2C samt fald i privat forbrug
	Andre købsager	~ -6.200	-43%	Andre købsager	Fald i fri proces sager, privat forbrug og øget transparens i B2C
	Entreprise	~ -2.500	-59%	Entreprise	Fald i privat byggeri
Andre sager	Boligretssager	~ -900	-32%	Lejer/udlejer sager	Fald til normaliseret niveau efter finanskrisen
	Ægteskab	~ -500	-32%	Bidragspligt/bodeling	Fald i fri proces sager

RAMBOLL

Kilde: Domstolstyrelsen. Note: Sagsudviklingen i sagsemner for Almindelige og Småsager er estimeret på baggrund af det faktuelle fald registreret i sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, hvorefter udviklingen er blevet ekstrapoleret op til at gælde for alle afgørelses typer. Eksempel for Almindelige sager: Hvis faldet i købsager i perioden udgør ~60% af det samlede fald i Almindelige sager afsluttet ved dom/forlig efter hovedforhandling, er det antaget at købsager også udgør 60% af det samlede fald i Almindelige sager for alle afgørelses typer.

DOMSTOLENE SKAL DEFINERE DERES FREMADRETTEDE ROLLE I FORHOLD TIL HÅNDBTERING AF CIVILE SAGER

SEKS KONKRETE PROAKTIVE INITIATIVER VURDERES AT HAVE VÆRDI FOR DOMSTOLENE

Initiativ	Aktiviteter	Gevinst
Evaluering af standardtakster til udmåling af sagsomkostninger	<ul style="list-style-type: none"> Vurdering af mulighed for en forhøjelse af standardtakster til at sikre, at de tilkendte sagsomkostninger i højere grad dækker de faktiske sagsomkostninger 	<ul style="list-style-type: none"> Øget incitament for at vælge domstolene som tvist- og konfliktløsningsinstitution
Brug af sagkyndige dommere	<ul style="list-style-type: none"> Måltrettet ekstern kommunikation af mulighed for brug af sagkyndige dommere i byretterne Øget internt fokus på en højere udnyttelsesgrad af sagkyndige dommere 	<ul style="list-style-type: none"> Øget attraktivitet for små, mellemstore og store virksomheder Højere kvalitet i afgørelserne i kraft af både juridisk/teknisk ekspertise
Fokus på kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> Udvikling af markedsføringsplan til at skabe større viden i samfundet – både hos private og virksomheder – bl.a. for den reelle sagsbehandlingstid (der faktisk har været faldende) Udvikling af plan for simplificering af sprogbrug hos domstolene for at gøre det lettere tilgængeligt at gå i retten 	<ul style="list-style-type: none"> Større faktuel viden om domstolene Minimering af den opfattede kompleksitet hos domstolene/afmystificering
Revidering af proces for retsmægling	<ul style="list-style-type: none"> Evaluering af mulighed for retsmægling tidligere i processen Forøgelse af kendskabsgrad til den eksisterende proces for retsmægling gennem stærkere kommunikation og forøgelse af økonomisk incitament for advokater 	<ul style="list-style-type: none"> Samfundøkonomisk fordel i kraft af flere kvalificerede afgørelser Øget kendskab til retsmæglingsprocessen
Mulighed for fortrolighed	<ul style="list-style-type: none"> Evaluering af muligheden for virksomheder for at køre retssager for lukkede døre, som dog vil kræve en lovændring 	<ul style="list-style-type: none"> Øget attraktivitet for større virksomheder
Online tvistløsning	<ul style="list-style-type: none"> Udvikling af forenklet online tvistløsningsmulighed i forbindelse med Småsager 	<ul style="list-style-type: none"> Forenkling af processen og øget attraktivitet for private og SMV'er